

30968 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4. చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ మే నెల 23 వ తేది బుధవారము
సంపుటము. ౪. పింగళనామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుక్ల తృతీయ 3. సంచిక ౪౫

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు వరమామృతము
చక్కని ఉబ్బిలో సహా సీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పుల శార
దోలును. వాయువు
సోల్ల పోగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రతియుంట నుండదదినది.
వనమూలికలచే హిందూదేశమందు
తయారు చేయబడు మంచిమందు.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, అండ్ మద్రాసు

మీరు ఓరియంటల్ సోపును
ఉపయోగింపుడు. చవుకకు చౌక.
అందమునకు అందము.

Oriental Soap Factory.
Goabagan, Calcutta.

తేలునుండు వెల సీసా - 0-8-0
కుట్టిపాటు కొంచెము ముందుగా పోసిన బాధ మాయమగును.
బాధ నరముల వెంట వెదనరము
దగ్గరనుండి గుట్ట ప్రారంభించును
కుట్టిపాటును బండ పారుకట్టుల
చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ప్రావీణము
ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల
ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.
అమృతాంజనం డి, సెయి కెట్టిపిడి, మద్రాసు.

వినోదకరమగు తెలుగు నవలలు
తీలా లేక సురేంద్రనగరము:— ఇందు శ్రీలక్ష్మణుని
రథము చాపల్యాదిగుణములు కన్పింపబడినవి. రూ. 1.0-0
యశోధర:— ఇందొక యాడుది తనమగనివైగల యనురా
గమునై పడరానిపాటుపడి యున్న శిశిలికి దెచ్చును. 0-12-0
మనోరమ:— మగడు వేటకేగి చాతుసునొద్ద జిక్కుకొనతని
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీలక్ష్మణునివేయను. 0-10-0
జగదేకరంభ:— అన్నకై పడరానిపాటుపడి యున్న తల్లి
తికి దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ అ. 0-10-0
సహనోదరివాంఛ:— తమ్మునకు బుద్ధిలేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటను బోధించును. అ. 0-4-0
అత్తలార్చాటమున కోర్కెనికోడండ్రు ప్రలాపము:—
అత్తలు కోడండ్రు బాధించు విధములుగలవి. అ. 0-2-0
మిత్రద్రోహము:— అపవృంధునకు మిత్రునివై నిందమోపి
కడకు తాను జిక్కుకొన్న వానిని గురించిన నవల 0-8-0
వలయువాడు:— కణ్ణా బుక్ డిపో.,
6, వేంకటేశమే శ్రీ వీధి, సామూకారు పేట, మద్రాస్.
ఇవియేగాక యితరనవలలు కథలు పంపుదనినను పంపుదుము.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.
సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా
ఈ పరిమళగ్రాహక రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కీరీటమువంటి మందు. భుజపులను, చుచ్చలను గండమాలలను
పుండ్లను, ప్రాకారోన్నతలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)
ఈనాడుపొన్నపరిల్లా గుణ నిచ్చుట నిస్సంశయము. సహజమైనను మధ్యమిచ్చినను అన్ని విధములైన రోగములను
దాగొట్టును. శరీరమునందలి పోషకసహజములను, మలబద్ధకమును కారణమగుచున్న నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరాగోగ్యమును గలుగ జేయును. 16 కోపాలవలె మందులకు 4 టోన్సుల బుడ్డలలో ఆమృతమును.
ప్రాప్తిటము:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No. 2 BOMBAY.

హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు
వస్తువులు వీరు బహుచవుకగ సప్లయచేతురు. ఒక
సారి ఆర్థరుయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలను.

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయల్కొప్పులు. కిలుములు - డేగాలు - గాగనుడిక
జాం - బొమ్మలకాపులు - గారడి పుస్తకములు విక్రయించె
సిము. క్యాటలాగు కాకతెహాకీ (600)
లి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

త్వరపడు ! 774 వార్తాప్రతులు మాత్రమే !!
1. విద్యావిశ్వప్రకాశిని వెల రు 0-10-0 అ
దీనియందు కృతిప్రస్తావమున్న కల్పనాస్వరమునకు ఉప
యోగమగునట్లు ఖండప్రస్తావమున్న సంపూర్ణముగా భక్తి,
హతయోగ భేదమున్న తెలియబడును.
2. కృతిహస్తావతము వెల రు 0-6-0 లు,
దీనియందు కాళీ శతనామస్తోత్రాదికమున్న, స్వరాలంకార,
గీత, వర్ణ కృతులకు శబ్దమున్న కొలిపించుకొనటకు తెలియ
బడును. ఉదాహరణ- హంసవర్ణరాగము రూపకంకాళము
తక్షిణ-యుణుతి ఉపద్రవ్య నృసింహశాస్త్రి
సంకల్పిత సంకీర్ణ అక్షణవిశ్వాస్
మనముగ రు గ అమలాపురము.
మోహిని తెలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును,
వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు
జేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0.
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు, బొంబాయి.

WEST-END
"COMPETITION"
LEVER WATCH.
IN 2 SIZES AS ILLUSTRATION
STRONG 15 JEWELS MOVEMENT.
BEST FOR POCKET USE.
Nickel Case Rs. 18. Silver Case Rs. 27.
Please Write if you want Small or Big size.
E. A. WATCH COY., 36, Rattan Bazaar,
THE POPULAR HOUSE FOR WEST-END WATCHES. Madras. E. C.

'A Letter to the People of India'
BY
Mr. Lionel Curtis.
A very interesting book which must be read
by all people interested in Indian Politics.
Mr. Curtis is for self-government for India
and how he arrives at this startling conclu-
sion is beautifully set forth in this book. A
scheme for an Imperial Parliament of the
Empire in which India will also be an equal
partner is also sketched.
Price including V. P. charges As. 0-12-0
For copies apply to
Manager,
"ANDHRA PATRIKA"
POST BOX NO. 217
MADRAS. E.

సరసవినియోగిని సభ 764

ఈ సభ వారు 1917 సం॥

ఈ దినము రాత్రి 9 1/2 గంటలకు

నల్ల (చిత్ర పత్రిక)యము

అను నాటకమును

విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో

ప్రదర్శించెదరు.

ధర లెప్పటివలెనే.

రావుబహదూరు
సి. హెచ్. గాడ్.

బి. మాధవరావు
జనరల్ మేనేజరు.

నోటీసు. (787)

శ్రీ పంగిడిగూడము రాజాగారి వద్ద లండన్ జేజి రయిలు, వేగనుల కుపయోగించు చక్రములు, ఇరుగులు, ఇతర పేరింగులసహా 2 వేగనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుప, బీడుసామానులున్ను అమ్మకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు నచ్చిచూచి కొనుక్కోవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగువ సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పంగిడిగూడం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణా జిల్లా } Hd. Clerk.

చాయకు పూచీబద్వబడును.

క్రొత్తకంపెని. బహుచౌక.

మిక్కిలి ప్రసిద్ధమైన ఎజ్జపట్టుకస్త్రములు చీరలు.
2 1/2 X 1 1/2 గజములు.

చుడిపంచలు. కస్త్రములు.

మొదటిరకం సాగలైన శేత గల

రెండు. 1 1/2 0-9 6 0-9-0

రెండవరకం నల్లమైన శేతగలది ,, ,, 0-9-0 0-8-0

మేము చిన్ని చేతిరుమాపును, డబ్బీలును, సాగలైన పట్టుచీరలనుకూడ తయారుచేయుచున్నాము.

కావలసినవారు ఈ క్రిందిచిటానుముకు వ్రాసికొనవలెను.

యమ్. యస్. సరసింగరావు తండ్రి కంపెని,

పట్టుకడల కర్తలు, హస్తములకర్తలు

P. O. Mulkalmuru (మైసూరు ప్రావిన్స్).

Mysore Province

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

శాస్త్రమునందు నిరచితిములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిది మొదటిది. ప్రపంచమెట్లుండునది? కులభేదము లేక కలి? అనాన్యవరము లెట్లుండునది? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు కృష్ణము వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవా యీ గ్రంథముపై పండితులప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. కైఫియగుల సులభము. 400 పుటలు. అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్రమున్నవి. పేరి 50-0 కర్పణలు వేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

కులభేదము, వ్యుగురుధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములకలపు. మంచికాగితములపై అచ్చు, కాలికోడెండు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
యెలుగు పండితుడు.
మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

ఎనిమిదవ ఆంధ్ర మహిళాసభ

చిత్తుతీర్థానములు.

1. ఈయూర శ్రీలనభల నేర్పాటు గావించి శ్రీ విద్యా ప్రబోధమునకు విశేషముగఁ బాటుపడుచుండిన శ్రీవతి విస్వా కమలమ్మగారు కీర్తి శేషురాలైనందున ఈసభ వారు మిక్కిలి చింతించుచున్నారు.

2. చెన్నపట్టణమునందు బ్రాహ్మణవిశిష్టతనులయ మే చ్చుజి విద్యాధిపతేనముల నిచ్చి శ్రీవిద్యాభివృద్ధిగావించుచున్న దొరతనమువారి కీసభవారు వందనము లర్పించుచున్నారు.

3. విశాఖపట్టణము నందు శ్రీలన భోధనాభ్యసన సారథుల నేర్పాటు, నర్నాపురం, విజ్ఞానచక్రగిత్తా పరిశీల యం దుత్తివలైన శ్రీలనందుఁ జేయుకొనుటకంగీకరించిన దొర తనమువారికి వందనములు.

4. చెన్న పురియందు శ్రీలనకుఁ బ్రత్యేకముగ వైద్య కళాశాల నొకదాని నేర్పాటుప దొరతనమువారు నిశ్చయించి నందులకు వారికి వందనములు.

5. బాలికా పాఠశాలలయందు నీతిప్రబోధము లగు నార్యకథలుగల పుస్తకములను బహుమతి గ్రంథములుగ నియ మించిన బాలికలకు శ్రేయోదాయకమని యీ సభ వారు తలంచుచున్నారు.

6. ప్రస్తుతపు బాలికాపాఠశాలలలో జాతీయ, దేశీ య, ఆభిమానముల గలిగించు విద్యను గజపుటలేదు. కాబట్టి ముఖ్యులగు పట్టణములందు జాతీయ బాలికా పాఠశాలల సుదారస్వభావులగు నాంధ్రులు నెలకొల్పట యవసరమని యీ సభవారు తలంచుచున్నారు.

7. బాలికా పాఠశాలలయందు శ్రీలనె యుపాధ్యాయులుగ నుంచి వారికి నేతనముల వృద్ధిపఱచినగాని శ్రీ యుపాధ్యాయులుగ నుండుటకుఁ బ్రోత్సాహముగ నుండదని యీ సభవారి యభిప్రాయము.

8. బాలికా పాఠశాలలను పట్టణయందు, జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డువారును, దొరతనమువారును స్థాపించిన గాని శ్రీవిద్యాభివృద్ధి శీఘ్రముగఁ గలుగ నేరదని యీ సభవారి యభిప్రాయము.

9. ఆంధ్ర శ్రీవిద్యాభివృద్ధియ మొకటి యాంధ్రదేశ పుద్యమున స్థాపించిన దేశాభ్యుదయకరముగ నుండునని యీ సభవారి యుద్దేశము.

10. ఆంధ్రదేశము దండటను శ్రీ సమాజములు వర్ధిల్లి యాంధ్ర నామణుల యజ్ఞానమునకు బోగొట్టుటకుఁ దగు నేర్పాట్లు కావించవలయునని యీ సభవారి యుద్దేశము.

11. ఆంధ్రదేశము నందలి నామణులచేఁ జేయబడు కట్టు, పున్ని పనులు, చిత్రలేఖనము మొదలగు కళలందు నేర్పును గనఁబఱచు వస్తుప్రదర్శనమును ప్రతియాంధ్రమహిళా సభయందును నేర్పాటుఁజేసిన శ్రేయస్కరమని యీ సభ వారి యభిప్రాయము.

12. ఆంధ్ర శ్రీలు స్వదేశవస్తువులను వాడుకొనుచుఁ దమదేశాభిమానముఁ గనబఱచుటకు ఈ సభవారు ప్రోత్సా హము కలుగఁజేయుచున్నారు.

13. శ్రీవిద్యాభ్యాసమునకు నాటకముగఁ బరిణమించి యనేక అనర్థములను గలుగఁజేయు నతిబాల్యవివాహముల నాపుడలఁజేయుటకుఁ దగుప్రయత్నములఁ గావించవలయునని యీసభవారి యభిప్రాయము.

14. చాతుర్వర్ణములలోని యంతర్భాషల భేదములను తగ్గించి ఆయా యువభాషలలో భోజన, వివాహాధి సంబంధ ములను జరపుకొనుటచేఁ గన్యాశుల్కవరకులములు తగ్గి పోవునని యీసభవారి యభిప్రాయము.

15. ఆంధ్రమహాజనసభవారు ప్రతిసంవత్సరము ఆంధ్ర మహాజనసభ ఎచట జరిగిన నచట నాంధ్రమహిళామహాసభను జరపుటకు వారికి వలయు సహాయమునర్పటకు నాంధ్రమహా సభవారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

16. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న విరోధా మహాసంగ్రా మమునందు మిత్రులందలివారికి జయము కలుగవలె నని యీ సభవారు భగవంతుని బ్రార్థించుచున్నారు.

కంచనపల్లి కనకమ్మ,
అహ్వన సంఘాధ్యక్షురాలు.

వ్యవసాయకళాఖ

ఈశాఖల స్థాపించుటయందు దొరతనమువారి యుద్దేశ మేమైనను, ఈశాఖ లెట్లు జరుపబడుచున్నదియు చూచిన, వీనివలన, పన్నులిచ్చువానికి వి శేష నష్టమును, సభ్యులను, సభా సేవకులను, సభకుల నొకవోటునుండి యొకొక వోటునకు దీసికొనిపోవు నిమిత్తము స్పెషలు రైయిల్ మూలమున లాభమును గొను రైయిల్ కర్మపెనీలకు తప్ప మరియెవ్వరి కెట్టిలాభము లేకుండుటయును ప్రతివారికిని తెలియును. ప్రతిస్థాపన ఖర్చులను తగ్గించుటకు ఈ సంఘముల వారిని కోరినపుడు ఏ వియో రెండు మూడు పంకాలను తగ్గించుట నానుద్యుగురు బంధ్రాతులను తగ్గించుటయును, సంస్థాపనలోని పెద్ద ఉద్యోగిగ్గుల జీతములను అనవసరములగు శాఖాఖర్చులను విశేషముగ సాచ్చించుట యును జరుగుచున్నవి. నలువది యెండ్లక్రిందట వి శేష మంగళ తూర్వారాములతో వైదాపేటయందలి వ్యవసాయ కళాశాలాసంస్థాపనము నేర్పురుచుటయు నే నెలుగుదును. ఇరువది యెండ్లు గలించినపిమ్మట నపారమగు శక్తియు ధనమును వ్యయముకాగా నవి నిష్ఫలమగుట, పుష్కలముగ నిష్ఫలమగుట సలభమించినది. పిమ్మట కోయంబత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాల వచ్చినది. పన్నులిచ్చువారి సామ్రెన్ని అక్షలా సరససాధములకు వినియోగింపబడెనో మే మెలుగము. అందువలన వచ్చిన లాభములేవి? అనేక రసాయనశాస్త్రజ్ఞులు భూగర్భశాస్త్రజ్ఞులు, మున్నగు శాస్త్రజ్ఞులందఱును గల సి హిందూదేశ వ్యవసాయాభివృద్ధికెట్లు తోడ్పడినదియు నెవ్వరికిని తెలియదు. కోయంబత్తూరు కళాశాలలో జరిగిన యొకచిన్నవృత్తాంతము జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది. అది యాకళాశాలయందు జరుగుచున్న కార్యక్రమము నిండుక తెలుపగలదు. నే నెకతూరి ఆ మహాసంస్థాపనమును జూడబోయితిని. తగిన సన్మానము జేసి యచటివారు వన్ను లోనికి దీసికొనిపోయి పల్లపు సాగు నందలి వి వి ధ పరిశోధనలను జూపిరి. అచ్చట నొకేపరి మితిగల పాలములు మూడు వరుసగా కృషి చేయబడినవి. నలు వది రూప్యముల విలువగల ఎముకలు మొదలగు వానినుండి తయారేయబడిన (ఆర్టిఫిషియల్) ఎరువునే చుబడిన యొక పొల మునందును, అంతియే విలువగల కోలింగి (నీలిమందు ఆటలతో తయారుచేయబడిన) ఎరువునే చుబడిన యొక పొలమునందును, ఎట్టి ఎరువును చేయబడని మూడవపొలమునందును సమాన కొలతగల విత్తులను వారు చల్లిరి. పిమ్మట నేయేపొల మెంతెంత పండునో చూచి ఒక దానితో నొకటి సరిపోల్పుట కును, తన్మూలమున మొదటి పొలముయొక్క ఆధిక్యతను జూపుటకును ఈ ప్రయత్నము చేయబడినది. పిమ్మట నచటి వ్యవసాయపండితురకును నా మనుకొంత సంవాదము జరిగెన నెవరును రయితు యదర్ప మును జూపితిని మొదటిరకపు (ఆర్టిఫిషియల్) ఎరువునకు రయితు రూ 40 లను చెల్లిం పవలయును. తిరు బడి కాలయన బండితో నిద్దలు నేవకుల నొక యొడవికి సంసినయెడల దమ్మిడి ఖర్చు కావండ (ఇప్పుడు కొంచెము రొక్క మీయవలెను) వారము రోజులలో తన పొలమునకు తగినంత యెరువు వేసికొన గలుగుచుండగా నూటికి 25 చొప్పున వడ్డీలు పెట్టుకొని 2 క్కరముగకం పెనీయెరువు తెప్పించిన నతనికి విశేషనష్టము గలుగును కోలింగిఎరువు పల్లపు భూములకు ఉత్తమమైన యెరువునయినను, కంపెనీ యెరువువలన తగిన గిట్టుబడియుండదనియు రయి తెలుగునని నేనంటిని రయితు భావమును బట్టి తా నీవిషయమును విచారింపలేదని ఆ పండితుడు పలికెను విదేశవ్యవసాయకు డెంతయునైనను, ఈ దేశపు నేద్యగాండ్రతో స్నేహముచేసి, వారితో గలసిమెలసి తిరుగుచు వారి స్థితిగతుల బోధపరచుకొనిన గాని ఈ దేశపు రయితు భావమును బట్టి ఏయంతమును తెలిసికొన జాలదని నిరూపించుట కీ యుగావరణము జూపితిని “ఉస్సెను దిన పత్రిక”

బలాహ కర్మాగారము తగులబడుటకు గూర్చి ప్రస్తావన పరపబడిన యంతయు సరిగ లేదనియు ఆకర్మాగారములో నున్న బంగారాకును దానిపరిసరములకును, పశువుల చావడి కిని ధాన్యపుకొట్టకును, నిప్పు అంటుకొనలేదనియు గంధి గారు ప్రకటించిరి.

చెన్నపురి శాసనసభ.

ఉదకమండల సమావేశము.

ఈ సెల 22-న తేదీ ఉదయము 11 గంటలకు ఉదకమండలము నందలి దొరతనము వారి భవనమున చెన్నపురి శాసనసభ్యులు సమావేశమైరి. గవర్నరుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ఆ రాత్రి నవాబుగారు, గౌ. లగు, చిదంబరనాథ ముదలియారు, సుబ్బరాయలరెడ్డియారు, భాకర్ బహద్రులు అహమ్మదు తంలిమారకయారు గారలు తప్ప తక్కిన సభ్యులందఱును సభకు విచ్చేసిరి. క్రొత్తసభ్యులగు లయొ నలు డేవిడ్సన్, నేయర్ మ్యాక్కికేలు, పాడినెక్ గారులు ప్రమాణము గావించిరి. పిమ్మట ప్రశ్నలకును, ఉపప్రశ్నలకును ఉత్తరువు లివ్వబడెను. సభాసమావేశసమయమున కార్యక్రమమును నడపించుటకు గూర్చి చేయబడిన నిబంధనలందొక మార్పును ఎడ్వోకేటు జనరలు గారు పాఠపఠించిరి. ఆమార్పునకుగల యావశ్యకతను గూర్చి వారు కొంతవడి బోధించిరి. ఒకానొక బిల్లును సభలో ప్రవేశపెట్టుట కనుజ్ఞ నొసగుటకును మానుటకును, దానిగూర్చి యేమి చేయవలయునదియు అధికారులు విచారించుటకును రెండుమాసముల వ్యవధి అవసరమని వారు తెలిపిరి. ఆబిల్లునందలి వాక్యములన్నియు, దానిపరిపూర్ణోద్దేశములును అధికారుల కందవలయును. ఇట్టి మార్పు తక్కిన శాసనసభలలో నంగీకరింపబడెను. ప్రస్తుతము ఆరు మాసములకు ముందుగా తెలియజేసి ఏ సభ్యుడైన నేబిల్లునైన ప్రవేశపెట్ట గల్గుచున్నాడు. బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకును మానుటకునుముందుగా గవర్నరుగారియుత్తరువుగాని గవర్నరు జనరలుగారి యుత్తరువు గాని ఆవశ్యకముగ గావలసియున్నది. ఈ మార్పులు నిజముగ నిరపాయకరములును న్యాయవంతములు నగును అని నుడిచిరి. క్రిందటి సమావేశముననే ఈ మార్పు సభలో ప్రవేశపెట్టబడినది గనుక తగినంత వ్యవధి యొసగబడె ననియు, వేరే ప్రత్యేకసంఘము పేర్కొనబడదు దాని నిడుంభలో చర్చింపవచ్చుననియు గవర్నరుగారు తెలిపిరి.

గౌ. లగు రంగాచారియారు గారి మార్పుల నెదిర్చిరి. పార్లమెంటు మహాసభయొక్క చట్టము ననుసరించి తామను భవించుచున్న హక్కు నీ మార్పులు తొలగించు చున్నవి. పార్లమెంటు చట్టమునకు భంగము వాటిల్లుచున్నది గనుక నీ మార్పుల చేయుట కీసభవారు అర్హులుకారు. సభ్యులకున్న అధికారములను స్వాతంత్ర్యములను నివి చెడగొట్టుచున్నవి. ఇటువంటి బిల్లులను దొరతనము వారు తొందరగా నెప్పుడైనా చర్చింపలేదు. మలబారు వివాదములు, రజస్థానంతర వివాదములు మొదలగు బిల్లులనుగూర్చి దొరతనమువారు విశేషకాల మాలోచించి జనాభిప్రాయమును గోరి దాని ననుసరించి నడచుకొనిరి నుడిచిరి. గౌ.లగు కే.ఆర్.వి.కృష్ణారావుగారుగూడ నా మార్పుల నెదిర్చి విశేషముగ చర్చించిరి. 'రెండు సెల' క్రిందటనే తెలియబరచు సంకతి యటుండ తక్కిన సభలన్నియు నంగీకరించినవి. కనుక మనమును అంగీకరింపవలయుననుట సమంజసము గాదు. ఒకానొక బిల్లుయొక్క నిబంధనల సెక్కులను చర్చించుటకంటె రెండు మార్పుల చర్చించుటవలన సెక్కులను లాభములేదని నుడిచిరి.

గౌ. లగు ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారుగూడ ఎడ్వో. గారి సవరణల నెదుర్చుచు శాసనసభ్యులు 1893వ సంవత్సరమునండియు ననుభవించుచున్న హక్కులమీద దండెత్తుట కీసవరణలు లేబడినవని పలికిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు.

మా. భానుబహద్రులు ఎ.టి.జి. ఎమ్. అహమ్మదు తంలి మరక్కయారు.

(1) ప్ర.—(ఎ) మార్చి 27న తేదీ హిందువులకల ప్రయత్నమైన "కింగ్ సనాయలు ధర" అను పీఠికక్రింద వ్రాయబడిన యంశముల దొరతనమువారు గమనించిరా?

(2) అందు వివరింపబడిన యంశముల గూర్చి దొరతనమువారు తగుయత్నముల నొనర్తురా?

ఉ.— దొరతనమువారు రాశాసనము నిపుడు చూచియున్నారు. విషయము దొరతనమువారి యాలోచనమున నున్నది.

(3) (ఎ) మదరాసు కాన్పొరేషనునందు మహామ్యదీయుల సభ్యు డొక డుండవలయునను గౌ. యాగూరు మాస్టరుగారి తీర్మానము ఏప్రిలుసెల 16 న తేదీని జరిగిన కాన్పొరేషనువారి సభయందు ప్రోసి పుచ్చబడియుండుట దొరతనమువారు తెలుగుదురా?

(2) మహామ్యదీయుల తిట్టి ప్రత్యేక సభ్యులమును వాంఛించియుండుట దొరతనమువారు గమనించిరా?

(3) నలుగురు మహామ్యదీయుల సభ్యులు కాన్పొరేషనునందుండునట్లు క్రొత్త మ్యూనిసిపల్ యుత్తమున ఏర్పాటుచేసి చెన్నపురియందలి మహామ్యదీయుల హక్కులను దొరతనమువారు గావూడురా?

ఉ.— తీర్మానము ప్రోసిపుచ్చబడుట దొరతనము వారి కెరుక. గౌ. సభ్యులు హిందువుల వ్యాసమును దొరతనము వారు పరిగణించి యున్నారు. మూడవ విషయమును గూర్చి ఏప్రిలు 2వ తేదీని సభయందు దొరతనమువారు యుత్తరువును గౌ. సభ్యులు గమనింప వలయును.

మా. ఎమ్. రామచంద్రరావు పంతులుగారు

(10) ప్ర.— గోదావరి డెల్టాయందు డెన్ని కాలపుల యంగు స్థిరభుగ మార్పులేపడినవి. ఈవిషయమై ధనమంత వ్యయమైనది.

ఉ.— సభ్యులు పొందుపరచిన యుత్తరువు నందలి యాజ్ఞలయందు విరివియగు మార్పులు జరిగినవి. ప్రస్తుతపు టాజ్ఞలయందు వివరము లివ్వరకే తెలుపబడినవి. మూడుకాలు వలయును వివిధమగు మార్పుల నిమిత్తము ఎస్టిమేటు చేయబడినవి.

(1) చించినాడ కాలువ:—రు5000 ఎస్టిమేటు పని ప్రారంభింపబడియున్నది. మార్చి నెలభయ్యవ రు 20,000 లు వ్యయమైనది.

(2) రాజోలుకాలువ:—ఎస్టిమేటు రు5,500 ను ఇంతవరకెంత వ్యయమైనదియు దొరతనమువారికి తెలియదు.

(3) తొస్సిపాడు ఉత్తరపుకాలువ:— 57,702 రులు ఎస్టిమేటు, ఈకాలువ మరమ్మత్తువిషయమై ఇండియా దొరతనమువారికి వ్రాయబడినది. వారి యనుజ్ఞ కాకపూర్వమే ముఖ్యమంత్రి పనులు గావించబడుచున్నవి.

ఇవి గాక ఎన్ని యోచిల్లరమరమ్మత్తులొనర్చబడినవి. వీటికి సంబంధించిన వివరములు లేవు.

(11) ప్ర. క్రిష్ణాజిల్లాలో తమ్మిరేరు, బుడమేరు, రామిరేరుపాంగి పారుచుండుటచే పంటలకెంతవ్యయమగిగినదియు విచారించి, వరదలమూలమున నష్టముకలుగకుండ నేర్పాటులొనర్చు గోరుచుంటిమి.

ఉ.— నష్టములగూర్చి దొరతనమువారు ప్రత్యేకపు దర్శాపు రెలపెట్టెకాలరు. వరదలమూలమున నష్టము రాకుండుటకై కొన్ని సూచన లొనర్చబడినవి. ఈవిషయమై దర్శాపులు జరుగుచున్నవి.

(12) ప్ర.—1909 సం॥ నుండి దొరతనమువారు నూతనముగ సెలకొల్పిన యువ్వోగి బలగమును, తమ్మాలమున కలిగిన వ్యయమును తెలియజేయుదురా?

ఉ.— 1909-10 సం॥ నును నందలి యువ్వోగ బలగమునకును 1917-18 సం॥ పు టువ్వోగి బలగమునకును సంబంధించిన లెక్కలు పొందుపరపబడినవి. ఈ లెక్కల మూలమునసభ్యులకు కావలయు వివరములు దొరకగలవు.

(13) ప్ర. మండల ముద్రాలయముల సెత్తివేయ సూచనమేమైన వచ్చినదా? అట్టి సూచన జరిగిన యెడల దొరతనమువారు చెయ్యవలెనున్నవి?

ఉ. దొరతనమువారు యుత్తరువు సభయందుంచబడెను.

(14) ప్ర. ఈ రాజధాని నుండి నేటివరకు ఇండియా రక్షక బలగమునచేర నెన్ని దరఖాస్తులు భారతీయులినుకొనిరి? ఉ. ఈ సెల 12వ తేదీకి 575 దరఖాస్తులు వచ్చి యున్నట్లు తెలిసిరి.

మా. శ్రీగోధచంద్ర దేవుగారు

ప్ర. (1) గురడ, రులులకొండలయందు(గంజాముజిల్లా) ఈ సంవత్సరమునకు గత సంవత్సరమునకు మోస్త్రీయగు, డివిజనుల మోజుస్థితియ ఆంగ్లకాపుకు సంబంధించిన కేసుల నెన్నిటినివిచారించిరి? (2) ఈ కేసుల నెన్నిటియందు ముద్రాలులు కేసింపబడిరి? ఎన్నిటియందు ముద్రాలులు పేరకలుగారు? (3) ఎన్ని కేసులయందు దప్పిగొనినవి? అప్పిల్లపర్యవసానములు? ఉ. దొరతనమువారు మొదల నీ వివరములు లేవు. ఈవివరములను సమకూర్చుటవలన ప్రయోజనమేమియును నుండదని దొరతనమువారు యభిప్రాయము.

(1) ప్ర. తెయినింగు కాని ఓడ్రులు వెక్కడను ఉపాధ్యాయులను నున్నారు. బరంపురము పాఠశాలయందు మీరు తరికియను నొందవలంచి యుండి రని దొరతనమువారికి విశదమా? (2) ఓడ్రులయందు విద్యాభివృద్ధి వాంఛింపబడి యున్నదిగాన బరంపురములోని తెయినింగు తెయినింగు పాఠశాలను చిక్కాయుగ నొనర్పరాదా?

ఉ. బరంపురము పాఠశాలకువచ్చు తెయినింగు కాని ఓడ్రు ఉపాధ్యాయులసంఖ్య విశేషముగ లేదు. అది పాఠశాల పరిశీలనము నిమిత్తము సెలకొల్ప బడినది. దానిని స్థిర మొనరింపమున్ను దాలోచన సలుపబడును.

ప్ర.—బుపితుల్య లోయయందు చెరుకు వ్యవసాయ మొనరించుట యావశ్యకము. ఇది గాక గుమ్మారు డివిజను నందలి రయితులు చాల వెనుకబడి యున్నారు. కాన డివిజను సెలయందు దరఖాస్తు పెట్టుకొనక నిటిని వాడుకొనిన యెడల దండెవన్నల విధించు శాసనములను దొరతనమువారు నవరింప వ్రాగితులు.

ఉ.— నిబంధనలప్రకారము రయిలోకసారి దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన, నీరున్న యెడల నేచేట సభ్యులు చేయవలెను. కాన రయితుల కేకప్రమును లేదు. నిబంధనను సవరింప నవసరమున్నట్లు లోపము. సభ్యులేమైన సూచనమొనర్చిన దొరతనమువారు రాలోచించురు.

ప్ర. (1) గంజాము కలెక్టరు కచేరీలో నోడ్రు లెంతమంది యువ్వోగులైయున్నారు? (2) ఓడ్రులసంఖ్య తక్కువగ నున్నందులకు కారణము? (3) ఉద్యోగములయందు దోడ్రుల స్వల్పసంఖ్యను గూర్చి ప్రత్యేకము సెనార్తురా?

ఉ. కలెక్టరు కచేరీలో పర్సంటేజు ఉద్యోగులగు నోడ్రులు నూటికి 10 మంది. అడ్మింగువారు నూటికి 14 గురు. రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు అంతయు పరిశీలించిన ఓడ్రులు నూటికి 16 మంది యున్నారు. ఉన్నతోద్యోగముల కన్యల గు యోడ్రుల దరఖాస్తులు రాకపోవుటయే వీరిస్వల్పసంఖ్యకు కారణము. అర్హులగువారు దరఖాస్తు లంపిన కలెక్టరుగారు దారిని నియోగించురు.

ప్ర. భాసాంతరికరణము నిష్పంధము గల యెట్టి యువ్వోగులెంతమంది యోడ్రుభాషతో నా నిర్వంధవిముక్తు లైరి.

ఉ. ప్రశ్నమునకు సంబంధించిన సమాచారము హాజరు లేదు. సభ్యున కగత్యుచని లోచనయెడల నే యొకసారి మరియొక ప్రశ్నమునకు తైరముగ నాసమాచార మెరిగింపబడును.

ప్ర.—బుపితుల్య ఏర్పాటునకు గాను దీనికొనబడిన భూములు రహితులు సాగుచేయు చుండుటకు దొరతనము వారు గమనించిరా? (2) గురడ రిజర్వాయరుకరిసరమున సాగు బడిచేయుచుండిన యెట్టి భూములకు దొరతనము వారు దండెసిద్దులను విధించి యున్నారా? (3) దండెన సిద్దులుగాక తాత్కాలికముగ సిద్దుల నొక దొరతనమువారి కిట్టి క్యవసాయమును ప్రోత్సహించురా?

ఉ.— దొరతనమువారి కేసమాచారమును తెలియగు. సమాచారము సంపదిగురుయ్యోగులకు కాన్పొరేషను.

మా. కె. రామలయ్యంగారు.

ప్ర.—రామేశ్వరము వైషమలో మూడవ తరగతి ప్రయాణికులు వేచియుండుటకై వికలమగు కాలల నిర్మింప దొరతనము వారు దక్షిణ ఇండియా యనుపదారి వారిని గోరుదురా?

ఉ.—ఇదివరలోనున్న శాకర్యములు జాలునని తీర్థయాత్రా సంఘమువారు రచ్చిప్రాచు పడియుండిరి. నూతనముగ కాలలు నిర్మింప నగత్యము కానరాదని యిదివరలో వైలునే ఏకైకము ప్రయత్నిత మిచ్చియుండెను. ఇట్టి స్థితియందు మనల నా యనుపదారి యువ్వోగులకు వ్రాయుటయందు ఫలితమేమియులేదని దొరతనమువారి అభిప్రాయము.

ప్ర.—పర్యటనము సలుపు యువ్వోగులకు నగరాల విషయమున దొరతనమువారు కేడిపార్టుమెంటుల కేయ్యవ్వోగుల విషయమించియుండిరి? ఈ విషయమై దొరతనమువారు యుత్తరువుల నెట్లడి మొనర్తురా?

ఉ.— వైయంశమునకు సంబంధించి మొలు రిక లేక జారికాబడిన దొరతనమువారి యుత్తరువుసభలో నుంచబడెను.

ప్ర.— ఫారెస్టు పంచాయతుల ప్రత్యేకపు టువ్వోగి తిన కార్యములను ముగించినదప నివిధమండలములలో నెన్ని పంచాయతులు ఏర్పడినవి? (7) ఫారెస్టు పంచాయతుల విషయమై జిల్లాకలెక్టరు కు యుత్తరువు నొనర్తురా?

ఉ.— గౌ. సభ్యులు కోరిక యంశములకు సంబంధించిన సమాచారము దొరతనమువారి కడ లేదు. కలెక్టరుల కు యుత్తరువుల వేయటం అవసరమని గోరకడమువారి యభిప్రాయము.

ప్ర.— (1) తూర్పుకుడి ద్వారా సింహాశ్రమమునకు మూడవ తరగతి ప్యాసింజులను పోనియకుండుటచే తమకు కష్టముగ నున్నవని పురజనులు దొరతనమువారి కర్మ నిర్వహించినా? ప్రజ లిట్లుంటి పడుచుండిరి గాన నా యుత్తరువును చూచురాదా.

ఉ.— అట్టి నిర్వహణను సత్యము. ఉత్తరువును చూచుచు మీరు లేరు.

ప్ర.— అట్టి నిర్వహణను నియోగించు కమిటీకి ఇన్ ఫర్మేషన్ లు పంపిస్తూ ఉన్నామని వాదించుచున్నాడు.

ఉ.— గాని సభ్యుల సూచనము పరిశీలించ బడును.

ప్ర.— తన కిరాక్తియన్న జిల్లా యందు దౌర్జన్యము చేయు గూడను నిర్బంధము నుండి బాహ్యమునకు వచ్చుచో అట్టి నిర్బంధము మున్నయెడల దానిని రద్దుపరుతురా?

ఉ.— దొరతనమువారా నిబంధనను రద్దుపరచు నేరము. స్వంతమగు కిరాక్తి యుండిన మండలముల నుద్ధృగమునీయును.

మా॥ పి. శివరావుగారు.

ప్ర.— (1) సివిల్ కోర్టుల ద్వారా ప్రభుత్వ సంబంధించిన దృష్టి, దబ్బు, కీలకము, రిపోర్టులు, రిపోర్టులపై హోల్స్ వారి యభిప్రాయములను, దొరతనమువారి యుత్తరువులను వెలువరించురా?

(2) సబ్జిక్టు జిల్లల్ నియామకమునకు సంబంధించిన కొన్ని ముఖ్యముల హోల్స్ వారు సూచించియుండిరి. ఆ సూచనములను, సూచనములపై దొరతనమువారి యుత్తరువులను సభయందు ప్రవేశపెట్ట ప్రార్థితులు.

ఉ.— ప్రభుత్వ వెల్లడింప నిశ్చయ దొరతనమువారి సమక్షము. 1916 సం॥ డిసెంబరు నెలలో హోల్స్ వారు కొన్ని సూచనములను రహస్యముగ నందియున్నారు. ఈ ప్రభుత్వ ప్రచురణమునకు వ్యతిరేకముగా ఉన్నది.

ప్ర.— ద ప్రభుత్వములయందు రివెన్యూ, పబ్లిక్ వర్క్స్, డిపార్టుమెంటు వారి యాజమగ్యముక్రింద ఇరిగేషన్ విషయముల వివరింపనగును. గత సంవత్సరమున నా మండలమున జరిగిన ముఖ్యముల మున్నగు వాటిని వ్యయములతో గూడ తెలియజేయు ప్రార్థితులు. ఆ మండలముల నీటిపారుదల విషయమున నేమే కార్యములు తలపెట్టబడియున్నవి. అందులకు గాను ఎంతద్రవ్యము వెచ్చుచున్న?

ఉ.— పబ్లిక్ వర్క్స్ వారి యధీనముక్రింద దత్తమండలములలో 407 చెరువులు మున్నగునవిగలవు; గత సంవత్సరమున జరిగిన మరమ్మత్తులు మున్నగు కార్యములకుగాని, యీ సంవత్సరమున మున్నగు కార్యములకుగాని సంబంధించిన ఖరచులు తెలియవు. గత సంవత్సరమున 3,97,688 రూ॥ ఖాయలు వ్యయమయ్యెను. ప్రస్తుత సంవత్సరమునకు 4,30,934 రూ॥ ఖాన్ వు చేయుచున్నాము.

గత సంవత్సరమున రివిన్యూ డిపార్టుమెంటున కి క్రింది విధి యందరక్షకారముండెను:—

కడప	16,25
ఆనంధము	2304
బద్వారి	301
కర్నూలు	479

మరమ్మత్తుల విషయమై సభ్యులు 1915-16 సం॥ యందుండి రిపోర్టు సూచనము.

ప్ర.— (1) ప్రభుత్వముల విషయమై రిపోర్టు గారు, ఇరిగేషన్ గుర్తులు సూచనముల నేమిమొదలైనవి సూచనములం దెల్పారవి దొరతనమువారు దర్శిస్తారేమిది. దర్శిస్తాననితేమేమి, ప్రస్తుత మే సూచనములైన దర్శిస్తారు నున్నవా?

(2) ఏమేమి సూచనము లామోదితమై కార్యరూపమునొందినవి. (3) ఈ మధ్య గూతనముగ ఇరిగేషన్ కార్యములు మండలముల నెన్నిమేని తలపెట్టబడినా? తలపెట్టిన దానియందెన్నిమేని దర్శిస్తూ జరిగినవా?

ఉ.— తెలిసినంతవరకు సమాచారమును పొందుపరచి యుండబడినందున తేలుకొంటును సభలో మంజురము.

(3) ప్ర.— గత సంవత్సరమున వర్షాధికృత వరదల మూలమునకు అపొనియందు కలిగిన కష్టమును గూర్చి రిపోర్టు వచ్చినదా. రిపోర్టు చేసిన యెడల దాని నిష్పించురా?

ఉ.— బద్వారి కలెక్టరు గారు 1917 సం॥ డిసెంబరు 2వ తేదీన పంపిన రిపోర్టు పొందు పరుపబడెను.

(4) ప్ర.— పాల్ గ్రామిక శాఖ దైర్ఘ్యము రిపోర్టు సంపాదించిన, నానిని చూచుచున్నారా?

ఉ.— రిపోర్టుచేరి దొరతనమువారి యాలోచనమున నున్నది. ఉత్తరువులను, యంత్రమున ప్రచురణవిషయ మాలోచింపబడును.

ప్ర.— 37 కర్నూలు జిల్లాలో పూర్వపు పంచాయతీలను తేలుకొంటు నెలకొల్పి పూర్వవారి కుత్తరువు చేయుదురా?

ఉ.— పంచాయతీ విషయమున దొరతనమువారి విధాన మిదివరలో వెలువరింపబడియుండెను. పంచాయతీలను వాంఛించియున్న గ్రామములయందు మాత్రము వాటిని నెలకొల్పి ప్రభుత్వమునకు నిర్వహించబడినది. పంచాయతీల నెలకొల్పిన పని యభివృద్ధినివ్వవలయును. కర్నూలు నదికి పరిస్థితులు లేవు. కాన దొరతనమువారు పంచాయతీ ఏర్పాటును నిర్బంధ పరుపబాలరు. అయినను రివెన్యూ డిపార్టుమెంటు పూర్వీకముగా వీ విషయము నేరుచు.

ప్ర.— 38. ఆనంధపురము మండలమునందలి ధర్మవరము యూనియను పంచాయతీవారు తాంకాబోడ్డునందు తమ ప్రతినిధి యుండవలెనని దొరతనమువారికి విన్నవించుకొనిరా? దొరతనమువారు యూనియనువారి కోరికను మన్నింప ప్రార్థితులు.

ఉ.— పంచాయతీవా రావిన్న పయంపుకొనిరిగాని విన్న పమును మన్నింప దొరతనమువారు సమర్థులు.

ప్ర.— 39 ఆనంధపురము జిల్లా యందు తంగేడు చెక్కును పోగుచేయు కంట్రాక్టును కూలీలు మున్నగు వారిని గ్రామోద్ధ్యోగులు స్వయం చేయవలసినదనియు, అట్లు చేయని యెడల వారు క్షింపబడుదురనియు జిల్లా కలెక్టరు ఉత్తరువులు చేయుట సత్యమా? (2) కంట్రాక్టుల నిర్మాతలపై కొందరు గ్రామోద్ధ్యోగులు క్షింపబడి యుండుట దొరతనమువారికి తెలియున్నారా? (3) కొందరు ధర్మవరములకు తంగేడు చెక్కు గల భూములు విస్తారముగ నున్నవి. ఈ యుత్తరువులవలన నా యుద్ధ్యోగులు తమ భూములను స్వల్ప మొత్తములకు కంట్రాక్టులకు కాలికియ్యవలసియుండునా? దొరతనమువారు గమనించెదరా? (4) వై యుత్తరువులను రద్దుపరచి క్షింపబడిన యుద్ధ్యోగులకు మరల నుద్ధ్యోగము లొనగబ్రాగెన.

ఉ.— సభ్యులకు విచారించినట్టి సర్క్యులరులు చేయబడినవి. ఒక్క యుద్ధ్యోగ మాత్రమే తాత్కాలికముగ నుద్ధ్యోగము నుండి తొలగింపబడెను. ఆతనికి మరల నుద్ధ్యోగ మొనగబడినది. ఇతర గ్రామోద్ధ్యోగులపై ఆక్రమములగు చార్జీలు చాల దాఖలైనవి. విచారణయగువరకు వీర లుద్ధ్యోగము నుండి తొలగింపబడిరి. సభ్యులు సూచించినచోప్రసన ని యుత్తరువులు గ్రామోద్ధ్యోగుల నిర్బంధపరుపబాలవు. యుద్ధ కార్యావళికితమాలమున జాగ్రత్తపడెన యీ యుత్తరువులను దొరతనమువారు రద్దుపరుపబాలరు.

మా॥ కె. ఆర్. వి. కృష్ణ రావు పంతులుగారు

ప్ర.— 40 గంజాము, విశాఖపట్టణము, గోదావరి, క్రిష్ణా జిల్లాలయం దెవరెవరు ఇండియా మంత్రివై గత 5 సంవత్సరములయందు గావాలి చేసిరి?

ఉ.— ఇందులకు సంబంధించిన వివరములు సిద్ధముగ లేవు సమాచారమును పోగుచేసిన లాభము లేదు.

ప్ర.— (1) కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలయందు జమీందారులు మున్నగువారి భూమిలయందు అసలు మినహా తోటలకు సంబంధించిన యీ క్రింది సమాచారము పొందుపరప ప్రార్థితులు.

(1) అసలు మినహా తోటలవిషయమై ఏర్పరుపబడిన సిబ్బందిమాలమున వ్యయ మెంత? (2) ఉద్ధ్యోగుల తోటలకు కంట్రాక్టు టెంటులు బట్టిరి. (3) పన్నులు చేయుట కాటంక పెట్టును ఇండియా మంత్రివై నెన్ని దావాలు దాఖలయినవి? (4) దొరతనమునకు వ్యతిరేకముగ నెన్ని దావాలు తీర్చి చెప్పబడినవి. దొరతనమువారిపై దావాలయందు వాదమునమాని వాదులకు, డిక్రినిప్పించిరి. ఆదావాభూములకు క్రియైంటుంటే? (5) దావాల విషయమై దొరతనమువారి కేవాటికయైనది? (6) ఈ తోటలకు పన్ను చేయ ప్రారంభించుటకు పూర్వము తమకట్లు పన్ను చేయవలసికాదున్నదో లేదో దొరతనమువారు తమ ఏజింట్స్ కేటు జరలతో నాలోచించిరా?

ఉ.— చివరకును చివరమును దొరతనమువారికడ ఈ జరులేవు. ఆనంధపురము వెల్లడి చేయ వారు నిర్ధరమయింపలేదు.

ప్ర.— 42— సివిల్ కోర్టు లిచ్చిన కీర్తనలబట్టియు, కొన్ని కేసులయందు తాము వాదించుకుండుట బట్టియు, దొరతనము వారి భూముల పట్టాలను రద్దుచేయ కలెక్టరు కుత్తరువు చేయుదురా?

ఉ.— సభ్యుని సూచనమును దొరతనమువారి గంభీరంపరు.

ప్ర.— 43 దొరతనమువారికి వ్యతిరేకమైన దావాల యందు, పన్నులను పన్నులు చేయరాదనికలెక్టరుకు తాత్కాలిక లకును దొరతనమువారు కుత్తరువు పంపిన, భూస్వాములకు శ్రమ తొలగించినవా రగుదురు.

ఉ.— సభ్యుని సూచన మాలోచింపబడును.

ప్ర.— 44 అన్ని పాఠశాలలయందలి విద్యార్థుల వ్యాయామ విషయమై దేశీయకవర్తను బలముగ సిఫారసు చేసియున్నారా? కవర్తను నెలకొల్పి విశేష ధరమక్కలేదు. క్రీడా స్థలములక్రింద విస్తీర్ణముగ ప్రదేశము లనవసరము.

(2) ధనలోపముచే మ్యూనిసిపాలిటీలు, లోకలు బోర్డులు విశాలముగ క్రీడాస్థలముల సమకూర్చు లేని యెడల తత్సాధకర్యవిషయమై దొరతనమువారి కేటా కొంత ధనమును ప్రత్యేకింప ప్రార్థితులు.

ఉ.— దేశీయ విదేశీయ పద్ధతుల ననుసరించిన కవర్తనుపద్ధతులన్ని పాఠశాలలయందును విరివిగా వ్యాపించియున్నవి. ధనమున్నంతవరకు వ్యాయామస్థలముల విషయమై దొరతనము వారు స్థానిక సంఘములకు సహాయము చేయుచున్నారు.

(46) ప్ర.— కొన్ని మండలములలో (ఎ) లోకలు భండు వారి అధీనములో నున్న పాఠశాలల లోని తాటిచెట్లు మున్నగు వృక్షములనుండి వచ్చు ఆదాయమును లోకలు భండు వారి కీయక ఆదవు లాదాయమున కిచ్చుచున్నారను సంగతి నిజమేనా? (2) ఎన్ని మండలములలో ఈ పద్ధతి ప్రబలుచున్నది? ఈ విధముగ జరిగిన రెండు ఫసలలోను ఎంతసామ్య ఇయ్యబడినది?

ఉ.— దొరతనమువారివద్ద ఈ విషయమైన సమాచార మేమియులేదు. కాని యొక కార్యనివేదికమును సిద్ధముచేయ యత్నింతురు.

47. ప్ర.— సంగతులను ప్రతి వారును తెలిసికొనుటకు గాను, ఆదాయపు రసీదులు, ఖర్చులవిషయమై సక్రమముగ, అనేక జిల్లాల గెజట్లలో ప్రచురించుచున్నారనుట నిజమేనా? (2) ఈ విధముగ నే, మండలములధనాదాయమును వృద్ధిచేయు భూమినిస్తు, నుత్తుపదాధములపైపన్ను, రాబడి పన్ను విషయములను గూడ ప్రచురించెదరా? (3) అట్లయినయెడల యెన్ని జిల్లాలలో నీ పద్ధతియున్నది? లేనిచో కారణమేమి?

ఉ.— ఎ-ఆవును. బి. సి-అట్టి విషయములను ప్రచురించుటవలన లాభములేదని తోచినందున, ప్రచురించలేదు.

48.— ప్ర (ఎ)-1916 సంవత్సరము, ఫిబ్రవరి, 25-వ తేదీన చేయబడిన దొరతనమువారి 92 నెంబరు ఆర్డరు ననుసరించి గోదావరి జిల్లాలలో (నాచెను) చిన్న తూములను (డాపు) బల్లకట్టు తూములను చేయుటకై 1916-17 సంవత్సరము లలో చేసిన ప్రయత్నము లెంతవరకు కొనసాగినవో ప్రభుత్వము వారు తెలియజేయ కోరెదను. ఆ విషయమై యెంతసామ్య ఖర్చుచేయబడినది? ప్రస్తుతపు గోదావరి జిల్లాలో నున్నట్టియు పూర్వము గోదావరి జిల్లాలో నుండి, ఇప్పుడు కృష్ణా మండలము లోనున్నట్టియు తాంకాలలో, ఎన్నిటియును ఇట్టి (డాపు) తూములు నిర్మింపబడినవి?

ఉ.— 1916 సంవత్సరమున గోదావరి మండలములో నున్న ఏడుకాలువలకు చిన్న తూములు (నాచెను) కట్టబడినవని తెలియపచ్చినది. (2) ఈ విషయమై ప్రభుత్వము వారికి సరియైన సమాచారము తెలియదు. (3) ఈ విషయమై గౌరవ నీయసభ్యులు పేర్కొనిన దొరతనమువారి ఆజ్ఞాపత్రములో, కృష్ణా మండలములో నున్న గోదావరి పశ్చిమ జిల్లాలోని చిన్న తూములను, బల్లకట్టు తూములను అభివృద్ధి చేయు విషయము లేదు.

ప్ర.— 49 (ఎ) గోదావరి, కృష్ణా, కావేరి జిల్లాలలోని గండిపడి మునిగిపోయిన లంక, బడుగాయ భూముల నిస్తుననూలును ఏవిధముగా చేసెదరు? (2) ఈ విధముగ మునిగి పోయిన భూమి యెంతగలదో తెలుపుటకు సరియైన లెక్కలను సిద్ధపరచెమో దొరతనమువారు చెప్పెదరా? (3) మునిగి పోయిన కాలమున నిస్తును తీసివేయుటకు దొరతనమువారు రన్ను తింతురా?

ఉ.— మామూలు శాసనముల ప్రకారము రన్ను త్రాగి భూముల క్రింద నమోదయిన భూములకు నిస్తును చెల్లింపవలెను. కాని బోర్డువారి 33వ నెంబరుగల ప్రాండెంక ఆర్డరును బట్టి అట్టి భూములను వదలివేయవచ్చును. భూములు మునిగి పోయినను పొక్కును వదలివేయని యెడల, పట్టాదారుడు పన్నును చెల్లింపవలసియే యుండును. ఇట్టి సందర్భములలో ఈ శాసనమును మార్పుటకు తగిన కారణ మగుపడుటలేదు. మారు తెలిసినంతవరకు మునిగిపోయిన భూములవిషయమై యెట్టివిధముగా నేర్పాటును చేయబడలేదు. అందువిషయమై రిపోర్టునుకూడ బ్రాగ్ తు చేయలేదు.

హిందూదేశరక్షకు 'వైస్రాయునుడు చాలమంది చేరుట లేదనియు అభిప్రాయించినందున నన్నదనియు దొరతనము వారు ప్రకటించినదానికి వంగదేశపు పటాలమునకు కార్యదర్శిగనున్న చాక్టరు ఎస్. కే. మల్లిక్ గారు కారణములిట్లు తెలిసిరి:— " పటాలములందు వైసికులను సమకూర్చుటకు తాము ఆసక్తితో పనిచేయుచుండ దొరతనము వా రెట్టి ఉత్సాహమును కలగజేయకుండగ నుండిరి. రక్షకు వైస్రాయుడు చేరుటకు ప్రజలను స్థితిగతులను, మరతులను బాగుగ తెలియజేయుటలేదు. గానప్రజల కెట్టి యుత్సాహము జనించుటలేదు. కావున కావునగా వైసికులను సమకూర్చుట జరుగుచున్నది. పటాలములందు చేరినచ్చగించు వారు జిల్లాజేజి, టిటుగాడి దరఖాస్తులనంపుకొనవలయును. కాని వారి దర్శనము దరఖాస్తుదారులకు లభించుటయే దుష్కరము. కొన్ని సమయములందు దరఖాస్తు కాగితములే చిహ్నులులేదు."

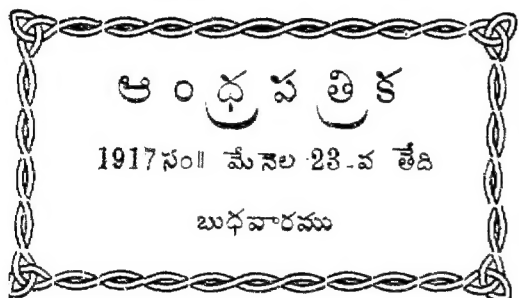
చందాదారులకు విజ్ఞప్తి.

మే నెల 30 వ తేది బుధవారమున మామూలుగా, తమకు ప్రతి సంపుటకు బదులుగ 8 వ సంవత్సరాది సంచికను (Annual Number) ను పంపుచున్నాము. కావున వి.పి.ని చెల్లించి సంచికను ప్రాప్తించుటకు, ఇపుడు సంచికను పుచ్చుకొనక తిరుగగొట్టిన వారికి తిరిగి సంచికను మరియొకప్పుడు పంపునెడల పోటీజ యెక్కువ తగులును. కావున విన్నవించుచున్నాము.

వ్యవస్థాపకుడు.

విషయానుక్రమణిక.

వివిధ ఆంధ్రమహిళా సభ	2
వెన్నపూరి కావనసభ	3-4
ప్రభావవ్యాసము	5
యజ్ఞశిథి	6
వాస్తవ-వాస్తవికలు	7
విరోధామహాసంగ్రామము	
1. దేశ తంత్రీవార్తలు	8-9
ముఖ్యసమాచారములు	10
ఇంగ్లీషుతంత్రీవార్తలు	11-12
ఆంగ్లోవ్యవస్థ	13

యుద్ధసితి

“ధృతరాష్ట్రమునకు ఘోరసంగ్రామము ఎప్పుటికిని ముగియకుండుటకాచి ఎన్ని ప్రయత్నములైన నంధి కొరకై నీల ప్రయత్నించుకూడ దని ప్రజలనుచున్నాడు. 1914 సంవత్సరమున పరికిన ప్రజలములనే నేనుకూడ జర్మనులు ప్రకటించుచున్నాడు. ప్రపంచమునంతట మీకొనవలెననుకొను యింకను, తెలుజులను, వారిజర్మనులను పంపులకును పడలలేదు. స్వతంత్రరాజ్యములను వెకపించు ప్రయత్నములను జర్మనులైనవారు యథాప్రకారముగ చేయుచునే యున్నది. కాన ఈ సంగతినందు జర్మనులు జయించినచో యూరపునందు ప్రజాప్రభుత్వ మంతరించును. భువనము సుధి నెంతెని కొనుచున్నను చిన్న రాజ్యములకు స్వాతంత్ర్యము పూర్తిగ లభించువరకును చరింపరాదు. సుధిని సమకూర్చుటకు ప్రాప్తి బాటనుండును కేర్పరుచుట సమంజసము గాని ఆ సంఘమున ప్రజాపరిపాలనముగ దేశములవా రుండవలెను”

కురుక్షేత్రమునందు విజయునకువలె వర్తమాన మహాసంగ్రామము లోకమునకంతకు ధయ కంపములకు గారిణంబగుచున్నది. ప్రజల కేవిధమున వైనను శాంతిని స్థాపింపవలయునను సంకల్పము గలుగుచున్నదని కొందరు నాయకులు తలచుచున్నారు. కాని ఈ సందర్భమునందు అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రెసిడెంట్ ఆట్రహము లొకను యోగిశ్వరుడు, శ్రీకృష్ణుడు, చేసిన మహాహదేశములను శాంతికాములు గమనింపవలసి యుండును. యుద్ధము ధర్మసంస్థాపనార్థమై యవతరించి నది. ధర్మసంస్థాపనమునకై అర్హుడముల ద్రవ్యము న్యయమైనది. లక్షలకొలది ప్రజలు మృతినొందిరి. లక్షలకొలది ప్రజలు వికలాంగులైరి. కాని యంత వరకును ధర్మసంస్థాపనకు మార్గమేర్పడలేదు.

ఈమార్గ మేర్పడక శాంతిని స్థాపించుట వలనను గలిగిన నష్టమంతయును వ్యర్థమగును. యుద్ధానంతరము ప్రజాతంత్రము ప్రబలక నధికార తంత్రమే తిరిగి ప్రబలును. జర్మను సేనాధ్యక్షుడు హిండ్సన్ అమెరికా ప్రతినిధికి చెలిసినభావము దీనికిదారాణము. “యుద్ధారంభమునందు మేము తగిన ప్రయత్నములను జేసియుండలేదు. పదేండ్ల క్రయత్నములను జేసియుంటి మేని మా ప్రతిభ యమోఘమై యుండును” అని హిండ్సన్ గారు చెప్పి యుండిరి. దీనివలన జర్మనులకు లోక సామ్రాజ్య లాభాభిలాష ఎంత వరకును వంతరింపలేదని విశద మగుచున్నది. మిత్రమండలి రాజ్యముల కింత నష్టము గలిగిన తరువాతను తిరిగి పదేండ్లకు యుద్ధమునకు దలపడుట దారణకృత్యముగ నుండును. ఎంతనష్టము గలిగినను నొకసారి ధర్మసంస్థాపనను జేసిన సిర శాంతి గలుగవచ్చును. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములం దంతకలహములు గలుగుట కిదియే కారణము. కురుక్షేత్రమునందు ప్రజాక్షయ మగుట కిదియే కారణము. వర్తమాన మహాసంగ్రామము నందమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు చేరుటకదియే కారణము. లోకమునందు బలధర్మమును నిర్మూలముచేసి మానవ ధర్మమును స్థాపించుటకై వర్తమాన మహాసంగ్రామ మేర్పడినది. మానవ ధర్మము స్థాపితముగాక బలధర్మమునకై ప్రాబల్య మేర్పడిన మహాసంగ్రామఫలము సారరహితము. ఈ ధర్మమును యుద్ధమును జేయుచున్న రాజ్యములు గ్రహించినగాని యుద్ధమువలనను ప్రయోజనము గలుగదు. వర్తమాన యుద్ధస్థితిని గ్రహించినవారలకీ కార్యమితవఃకును నెరవేరలేదని విశదమగు చున్నది. వ్యాసాదిని ప్రచురించిన హెండర్సన్ గారి సంభాషణమును జదివినవారలకు సుధికి అవకాశము లేదని విశదమగుచున్నది. మిత్రమండలి విజయము వలనగాని ఈ మహాత్కార్యము సాధ్యము గాదు.

పడమటి రంగము

పడమటిరంగమునందు గతించిన వారమునకును వర్తమానవారమునకును విశేషమైన వ్యత్యాసములేదు. బుల్లెకోరు స్వాధీనమగుటవలనను బ్రిటిషునైన్యములకు అగ్రాసు-కాంబ్రయి రక్షక పంక్తినిజేరుటకు మర్మస్థానము వశమైనదని రాయిటరు తంత్రీవార్తలు తెలుపుచున్నవి. లెన్సు దక్షిణమునందు గల బీషి-రో బుల్లికోరు ప్రదేశములు బ్రిటిషునైన్యముల వశగతంబులైనవి. హిండ్సన్ గారు రక్షకపంక్తియందు కొంతభాగమును నాంగ్ల నైన్యములు స్థిరముగ నాక్రమించుకొనినవి. అది క్రమముగ తూర్పునకు సాగవలసియున్నది. పాంటెయి ను వెబ్-క్రోయిసు-బుల్లికోరుల నుండి ఒక నైలు వరకు హిండ్సన్ గారు పంక్తిని బ్రిటిషునైన్యము లాక్రమించుకొనినవి. బుల్లికోర్టును తిరిగి స్వాధీనముచేసి కొనుటకై జర్మను లపారమైననష్టమునకు పాలగుచున్నట్లులు యుద్ధవార్తలు తెలుపుచున్నవి. తూర్పురంగమునుండి పడమటి రంగమునకు నైన్యములు వచ్చుచున్నట్లులు యుద్ధవార్తలు తెలుపుచున్నవి. కెయిజరునకును హిండ్సన్ గారు నీవిషయమై భేదాభిప్రాయము గలిగినట్లులు వార్తలు ప్రకటితములగుచున్నవి. లాయోను ప్రాంతములందు జర్మనులకును పరాసులకును ఘోరమైన సంగరము జరుగుచున్నది. జర్మనులు పరాసులను వెనుకకు నెట్టవలయు నని చేసెడి ప్రయత్నములు విఫలములగుచున్నవి. లాబావెలునకు పరిసరములందు గల కందకములు కొన్ని పరాసులకు వశమైనవి. సెర్బికి ఈశాన్యమున గల కందకావళులు కొన్ని జర్మనులకు వశమైనవి. పడమటి రంగమునందు

ప్రాజాతత్వము సంపూర్ణముగ మిత్రమండలి వశమైన దని యుద్ధవార్తలు స్థిరపరచుచున్నవి. జర్మనులకు గల ప్రతిఘటన సామర్థ్యము మిత్రమండలికి గల ప్రతిఘటన సామర్థ్యమునకు సాటిరాకున్నది. ఇది విజయమునకు శుభసూచకముగ బరిగణింపబడుచున్నది.

తూర్పు రంగము.

“ప్రజా స్వేచ్ఛ నిమిత్తమును భాత్యభావముతోను నిష్పక్షపాతబుద్ధితోను రాజ్యభారమును పూనుకొంటి మని ఈవారతనమువారు ప్రకటించిరి. ప్రత్యేకసంధి నెంతమాత్రము వీ రొల్లరు. కాని దేశాక్రమణమును ధనాపరాధమును స్వీకరణ లేకుండ అందరకు అనుకూలమగు సంధినిషయమై వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. దీనికితోడు ప్రతిదేశమువారును తమ కార్యభారములను నిర్వహించుకొను సాతంత్ర్యమును కలిగి యుండవలెను. రషియా, మిత్రమండలివారికి అపజయము కలిగి నేని ప్రపంచోపద్రవమే గాక సంధికూడ ఎన్నటికిని సమకూడదు.”

తూర్పురంగమునం దింతవరకును సురక్షిత సాధనమేర్పడిన దని విశ్వసించుట కవకాశములు లేకున్నవి. కాని రుష్యామంత్రుల ప్రకటనవలనను రుష్యులును మిత్రమండలితో పాటు స్థిరశాంతికై కృత నిశ్చయమై యుండిరి విదితమగుచున్నది. రుష్యాపరివర్తన మేరీతిని యుద్ధనిర్వహణమున కుపచరించునో నిర్ణయించుట దుస్తరముగ నున్నది.

ఇటలీరంగము

ఇటలీ నైన్యాధిపతి కార్డోర్నోగారు నిపుణముగ యుద్ధతంత్రమును నిర్వహించుచున్నారు. విసోంజో ప్రస్థమునకు మధ్యభాగమునందు ఇటలీ నైన్యములు ముందునకు బోవుచున్నవి. శత్రుపక్ష నైన్యములు 7000 మందిని ఇటలీ నైన్యములు బంధిలను జేసినవి. ఆట్రియనులు క్రీస్తును వదలుటకు తగిన సన్నాహములను జేయుచున్నట్లులు యుద్ధవార్తలు ప్రకటించుచున్నవి. విజయ మంతయును రుష్యుల కార్యక్రమముపై నాధారపడియున్నది. రుష్యానైన్యములు సయితము ఏక కాల తాడనతంత్రము నవలంబించిన మిత్రమండలికి విజయము ద్రువముగ గలుగగలను.

సముద్ర రంగము

సముద్రరంగము నందు జలాంతర్గాముల బాధ కొంతతగ్గినట్లులు యుద్ధవార్తలు ప్రకటించుచున్నవి. ఒకవారమునందు 15 జలాంతర్గాములు ముంచబడినట్లులు నిదర్శనములు గలవు. వ్యాపార నౌకాసంహారమునందును కొంత యుపద్రవము తగ్గినది. గత వారమునందు 22 నౌకలుమాత్రము ముంచబడినవి. గత వారమునందు ఆడ్రియాటికు సముద్రమునందు జరిగిన నౌకాయుద్ధమునం దాంగ్ల నౌకలకు కొంతనష్టముగలిగినది. పదునాలుగు చిన్ని నౌకలు ముంచబడినవి. డార్బుమతు అను యుద్ధనౌకను టార్పిడోకొట్టినది. అదిమునుగ లేదుగాని కొంతనష్టము గలిగినది. ఒకనైనిక నౌక సయితము ముంచబడినది. ఆట్రియను నౌకలను కొన్నిటిని ఇటలీవారు నాశనముచేసినట్లులు తెలియుచున్నది. మొత్తముమీదను జలాంతర్గాముల బలము తగ్గినదని విశదమగుచున్నది. యుద్ధసితి క్రమముగ మిత్రమండలి కనుకూలముగ మారుచున్నది.

(3)

శాసనసభ-ప్రశ్నలు ప్రత్యుత్తరములు

ఉడకమండలమునందు నిన్నను గూడిన శాసనసభయందు 116 ప్రశ్నలు అమగబడినవి. ఈ సమావేశమునందు 29 తీర్మానములు ప్రతిపాదితములు గానున్నవి. ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములను జదివినవారలకు పాలకులు తెలిపెడి ప్రత్యుత్తరములు కొన్ని సమయములందు సదుత్తరములు

గావనియును నిరుపయోగములైన ప్రత్యుత్తరములనియును విడితమగుచున్నది. ఆ కేరళ సారాంశముగా గత సంవత్సరములందు విశ్వవిద్యాలయ సభకు నియమితులైన హైందవ హైందవేతర సభ్యుల సంఖ్యను తెలుపమనియును ఆంధ్రాంధ్రులెంద రుండిరనియును ముందాంధ్రుల నధికముగ నియమించుటకు పాలకులు దయచూపుదురా యనియును ప్రశ్నించెను. సమాధానమును తెలుపుట కనకాశములు లేవనియును సమాధానమును విశ్వవిద్యాలయాధికారులనుండి హైందవలయననియును నియామకములను జేయునది విశ్వవిద్యాలయాధిపతి గాని పాలకులు గారనియును అధికారులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఈ ప్రత్యుత్తర మెంతయు క్రముగ నున్నదో పాఠకులు గ్రహింపగలరు. సూర్యనారాయణరావు గారు కోరిన విషయమునకు సమాధానమును విశ్వవిద్యాలయాధికారులను గనుగొని సమకూర్చుట పాలకులకు ధర్మము. సూర్యనారాయణరావుగారు సమాధానమును కోరిన విశ్వవిద్యాలయాధికారులు సమకూర్చును రనుట కాధారము లేదు. విశ్వవిద్యాలయమునకును పాలనమునకును నధ్యక్షుడు గవర్నరు. గవర్నరు ప్రత్యేకవ్యవహారములను నిర్వహించుచున్నాడు. ఆవ్యవహార నిర్వహణము విషయమై ప్రశ్నించుటకు శాసనసభ యందవకాశము గలదు. ఈ యవకాశములను సభ్యులకు ప్రజలకు సంప్రత్తిని గలుగ జేయుటకై వినియోగించుట యచితము గాని ఏదో వంకను జెట్టి తప్పించుకొనుటకై వినియోగించుట ధర్మము గాదు. విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షుడైన గవర్నరు నీ విషయమై ప్రశ్నించుట కవకాశములు లేవు. అనకాశ మున్న సలమునందైనను తగిన సమాధానమును చెప్పట యుక్తము గాని తప్పించుకొనుట యుక్తము గాదు. తగిన సమాధానమును చెప్పదలచనపుడు ప్రశ్నను సంగీకరించిన నేమి ప్రజయోజనము. ఇటీవల విద్యార్థుల విషయమై పాలకులు ప్రచురించిన 559 సంబంధ ఉత్తరువు ననుసరించి నరసింహ అయ్యగారు ప్రశ్నించిరి. ఈ ప్రశ్నయందు మూడు భాగములు గలవు. విద్యార్థుల విషయమై ఈ యుత్తరువును పాలకు లామోదించిరా? చెన్నపురి రాష్ట్రమున కడలూరునందు సమావేశమగుచుండే ప్రచారమునకు వచ్చినది? ఈ యుత్తరువులను విద్యార్థులు స్వచ్ఛంద సేవకులుగ నుండుట కవకాశము లేకను ప్రతినిధుల సౌఖ్యమునకు భంగము గలుగునను విషయ మధికారు లెరుగుదురా? విద్యార్థుల విద్యాజ్ఞేమమునకై పాలకు లీ యుత్తరువును ప్రచురించి రనియును విద్యాజ్ఞేమసందర్భమునం దితర నిమిత్తము లనుపయోగము లనియును పాలకులు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. నరసింహ అయ్యగారు విద్యార్థులు నాయకులకు స్వచ్ఛంద సేవనుజేయరాదా యని ఉపప్రశ్నను వేసిరి. గవర్నరుగారి విషయమై వేరొక ప్రశ్నను వేయవలయునని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఈ విషయము వారిమొదటి ప్రశ్న యందు గలదని నరసింహ అయ్యగారు సమాధానమును చెప్పిరి. దీనికి సమాధానమును ప్రత్యుత్తరమునందు గలదని గవర్నరుగారు తెలిపిరి. ఈ ప్రశ్న యందు గవర్నరుగారి యసహాయ వ్యక్తమగుచున్నది. అధికారులు దేవతలవలె సర్వజ్ఞత్వమును వహించుచు దేశజ్ఞేమ మంతయును తమ యధీనమునందు గలదని నమ్ముచున్నారు. ఈ భావము మానగని పాలకులిచ్చిడి ప్రత్యుత్తరములు ప్రజలకుపయోగకరములు గానేరవు. ఇతర ప్రశ్నలకిచ్చిన ప్రత్యుత్తరములును నీభావమునే విశదము చేయుచున్నవి.

దేశసంరక్షకబలము.

దేశసంరక్షకబలమునందు యేకమతము కలయు సంఖ్య చేరలేదని పాలకు లాజ్ఞేమించుచు నొకలేఖను ప్రచురించిరి. విద్యార్థులు దేశసంరక్షకబలమునందు చేరకుండుటకు గల కారణములు స్వత్రా తెలిసియున్నవి. నూతనస్థాపనమును పాలకులు భారత్వములను శస్త్రధారణపరమైనవిలును జేసిరి. ఇప్పుడు ప్రజలు శస్త్రపాణులు గావలయునని పాలకులు గోరుచున్నారు. కాని ఒకసారి ఇదెటులు సాధ్యమగును? పాలకులు తగిన సౌకర్యములను గలిగించనపుడు ఆభ్యాసములేని ఆచారమును ప్రజలవలంబించుటయును దుర్లభము. స్వచ్ఛందవైద్య వృత్తియందు సముత్తము బాతిభేదమును గమనించుటవలనను విద్యార్థులకు కనంపప్రతి గలుగునను విషయమును పాలకులు గమనింపవలసియుండును. విద్యాలయములను మాసిన తరువాతను పాలకులు వైద్యకేతునియనుమతులను ప్రకటించిరి. విద్యార్థుల కివిషయమును బాగుగ గమనింపటకు మీలెను. ఈ యాటంకములను తొలగింపకను విద్యార్థులు దేశసంరక్షక బలమునందు చేరలేదని నిందించిన ప్రయోజనము గలుగదు. ఈ విషయమిటులండగను నితవరకు 300 దరఖాస్తులు మాత్రమే చేరినవనుట విచిత్రముగనున్నది. చెన్నపురియందు 357 దరఖాస్తులు వచ్చినవి. కలకత్తాయందు 600 దరఖాస్తులు వచ్చినవి. బొంబాయి మొదలగు రాష్ట్రములందు 400 దరఖాస్తులైనను చేరియుండును. పాలకులు కోరిన 6000 దరఖాస్తులలో నాలుగవ వంతు దరఖాస్తులు చేరినవి. దరఖాస్తు చేసిన వారిని పరీక్షించి దళములనుగ నేర్పరచి వైద్యకేతునియను గరవుట యుక్తముగ నుండును. దరఖాస్తులన్నియును చేరువరకును చేచియుండుటవలనను కాలవారణ మగుట కాగను మరేమియును ప్రయోజనము గలుగనేరదు. దేశాభిమానులు ప్రజలు కలిగిన యీ స్వల్పవకాశముల నైనను వ్యర్థముచేయుననుచున్నవలన దేశసంరక్షక బలమునందు జేరుటకై ప్రోత్సహించుట సమంజసము.

(సాల్వతెక్నోలోజీ పార్టుమెంటు)

(అవణమద్యుది కాఖి.)

ఈ కాఖికు సంబంధించిన నేరములను కనిపెట్టి నేరములను విశ్లేషణముగ జేయుటకు కొంతమంది ఉద్యోగియులను దొరతనమువారు నియమించి యుండిరి. దీని నిమిత్తము విస్తారముగ జీతములు కూడ వీరి కిచ్చుచున్నారు. నేరముల కనిపెట్టి ద్రోహులను దండనార్హులుగ జేసినచో ఈ ఉద్యోగియులకు బహుమానము కూడ నిచ్చుచున్నారు. ఈక్రింది ఉద్యోగియులకు బహుమతులిచ్చినచో వీరు ఉద్యోగియులను పొటుపడి రాష్ట్రాధికారులను నష్టము కలుగ నీకుండక ద్రోహులను బంధించెదనని కొంతమంది వాదము నుండుచున్నారు. ఇదంతయు రిక్తభ్రమ. వీరికి జీతములిచ్చుట ఆపరాధాన్యేషణమునకే గదా! కానిచో ఇంత పెద్దమొదలముల జీతము లిచ్చుటకు అవసరమేలేదు. బహుమతు లిచ్చి గాని వీరికి రమణములందు ఉత్సాహము కలుగదు! శ్రద్ధబూని పనిచేయరట. శ్రద్ధగా పని చేయనిచో కాఖాసందర్భముని వీరికి తన ఉత్సాహించిన వీరే సరిగ పనిచేయకుండునని బహుమతులిచ్చిన చేయుపనికంటె పదిరెట్లు హెచ్చుగ గూడ కాఖి నిర్వహణము జేసెదరు. బహుమతు లిచ్చుట కలన రాష్ట్రాధికారులను వృథాగ వ్యయ పరుచుటయే గాక తేనిపోని తొందరలను, దౌర్జన్యములను అవకాశము కలుగుచున్నది. బహుమతి కాంచి ఈ కాఖి ఉద్యోగులు కొందరు లేని నేరములను కల్పించుటగూడ కలదు. ముఖ్యముగ బంధువులు విద్యాహామ్య లగుట చే అంతరాత్మను చంపుకొని సొమ్మున కాంచి దుకాణదారులకు లేనిపోని ఖర్చులు కలుగజేయ జూచెదరు. వీరిని భయపెట్టి లంచమునుగూడ తీసెదరు. కాన ఇట్టివృత్తి కేవలము జోషనీయము. ఆయా కార్యముల నిర్వహించుటకు ప్రత్యేకముగ జీతము లిచ్చుచుండగ మరల బహుమతుల సొంపగుట దుర్వ్యయమగుట దుర్వ్యయమగును. ఇదివరకే భరతఖండమందు ఆర్థికవ్యయము హెచ్చుగనున్నది. క్రమశిక్షణ ఎక్కువ పనిని మనము చేయించగలము. లంచముచ్చి ఎంతవరకు పెట్టుచుండగలము? ఇట్టి అక్రమ బహుమతులీయగూడదని చెన్నపురి కానసభయందు భూమి స్వామిపతి సుబ్బారావుపంతులుగారు వాదించి అప్పటివరకు కాఖిలోని రివిన్యూకమిషన్సు వీరి వాదనను ప్రోత్సహించుటకు నాటికి నేమి గొరక. ఆర్.వి. కృష్ణారావుపంతులుగారు దీని విషయమై రాష్ట్రపతి కానసభలో ప్రతిపాదించెదనని వినుటకు పాల సంరక్షకుగ నున్నది. ఈ మార్తనను మీరుతమ వైఖరియనుచే ఈ అక్రమ పద్ధతిని నివారణ చేయగలరనినమ్ముచున్నాము.

ముఖ్య సమాచారములు

క్రిందలి గురువారము మొయిలు తెలియను బొంబాయి నుండి పోవుచుండగా కన్యోన్మువద్ద జైరీకాక మనిషిని రెయిలులో నొక్కినాడు చూచి బిగు బెను. ఆమనిషి నొక్కిమీదనుండి వైకి గంతువేయచుండగా నేదియో తగిలి మరల నొక్కి కొన పడిపోయెను. అతని మిదనుండి బండిపోయెను. శవమును బిగించినాడు నతడు చాటిచో అనునామము గలవాడు. తండ్రి కార్యాలయోద్యోగి. వయస్సు 24 సంవత్సరములని తెలియవచ్చెను.

కపర్థల మహారాజుగారు, తమ సంస్థానపు విద్యాభివృద్ధి మహారాజా కుమార్ కెన్వెన్ అమర్జిల్ సింగు బి. ఏ. గారి పరిపాలనముక్రింద నుంచిరి. ఈ పద్ధతివలన సొక సౌఖ్యము ప్రజలకు కలుగుచున్నది. ఈ కుమార్ మహారాజుగారు సంస్థానములోని బాలుకులకు తమ స్వంతసామ్యముండి విద్యార్థి జేతనము లిచ్చి విద్యాభ్యాసమునకు కృషిచేయమనెను. బ్రెజిలు దేశమునందు జరుగుచున్న ఈత మున్నగు నిట్టివ్యాపారమును గూడ వీరేర్పరచిరి. ఈ సంవత్సరము బరిగిన వ్యాపారములకు మహారాజుగారును రానులను రాజబాంధవులును విచ్చేసిరి. తిక్కాసాహెబు గారు బహుమానము లిచ్చిరి. ఈ సంస్థానములో, విద్యాభివృద్ధి కార్యముగాక, రాజకటంబమువారు గూడ, విద్యావిధానములో కడు శ్రద్ధతో జోక్యము గలుగజేసికొని ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులయినట్టి బ్రహ్మరూపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

తిరుచనాపల్లిలో, మండలవైద్యాగ్రంథము మొకటియొక్క రుపబడెను. రైల్వేస్టేషన్ మెడికల్ ఆఫీసుకు డాక్టరు మెకాలే హోయస్ గారును, కొందరు ముఖ్యవైద్యులును గలసి దీనిని స్థాపించిరి. ప్రస్తుతము మండలవైద్యాధికారియు, వారిసలీయు తద్విషయమై కడు శ్రద్ధ దీసికొనుచున్నారు. మండలములో నున్న వయిద్యులందరును ప్రతిమాసమును జరుగునగలకు విచ్చేయవలయుననియు శాస్త్రసంబంధమైనట్టియు, వైద్యసంబంధమైనట్టియు పుత్రికను చదివి వాదప్రతివాదములను సులభపరచెననియు మండలవైద్యాధికారి యు. త్తరువు జేసెను. ప్రభుత్వమువారిచే ప్రత్యేకము "హామ్యుక్తము" అనువ్యాధిని గూర్చి పరిశోధించుటకు నియమింపబడి, ప్రస్తుతము తిరుచనాపల్లి సెంట్రల్ జెయిలులోని కయిల వ్యాధిని పరిశోధించుచున్న డాక్టరు భాస్కరుగారు రైల్వే వైద్యాలయములో ఈనెల 23వ తేది కనివారమునాడు సామంతులమున 10.30 గంటలకు "హామ్యుక్తము వ్యాధి"ని గూర్చి ఉపన్యసించును. ఇదివరకు రైల్వే వైద్యాలయములో డాక్టరు ఎవర్నూగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభ కనేకులు వచ్చిరి. సంఘకార్యనిర్వాహకుల తేరుపబడిరి. ఆ కాలు చందా లేర్పరుప బడెను. ఎక్కువ చెల్లించువారు చెల్లింప వచ్చును అని ఎవర్నూ గారికి నలచోనిచ్చిరి. అందఱామోదించి ఆసంఘమునకు డాక్టరు మెకాలే హోయస్సు గారధ్యక్షులు. మరి స్నానిగారు కార్యదర్శులు.

నిజగిలిని గమనింపటయే గాంధీగారి ముఖ్యోద్దేశమై యున్నది. స్థానికులు న్యాయకులు, వారి యాజమాన్యముక్రింద నుండు భూలోకస్వర్ణము ననుభవించు చుండి రని స్థానికుల సాక్షుల తిడివలలో పుత్రికలయందు ప్రానియున్నారు. గాంధీగారి దర్శిపులన నీవై వ్రాతలు ప్రవపరుప బడుట ప్రయోజనము. ఇటునై స్థానికులవై నేర్య కేంద్రము జూరొంపదు. లేదా నయితల విషయమై పెట్టెయైన కార్యములను జూరటయే తలగించిన యెడల, వారి దుష్కీర్తిని తొలగించుట కర్తవ్యము. దేశములు సహించుట్టియు, సహింప నట్టియు విషయములు గలవు. బంధు వ్రాతముల రయితుల శ్రమలు లేవన లేగని యును చేయుచున్నది. భారతీయు లిప్పుటివరకుం దిట్టి దుష్కీర్తి నోవలెదు. నిజగిలి నరయుట యందును, ప్రస్తుతిభావమున ప్రవలియును దుర్భాగముల భండించుటయందును ప్రజా నాయకుల యధికారమును ప్రశ్నించు కాలము వాటిపోయినది. గాంధీగారు తమ దర్శిపులను జేల్లడి యెవర్నూ యనుతరమున నీ వ్యాసార్యంతయు పరిష్కారము కావలసి యున్నది. మహాపుత్ర యెవరే? తెన తొలగించిన గుట్టు బయలయి న్యాయకులుగవని నమ్మకకారణమున పయనీగ మున్న గు సత్రిక లదరుచున్నది. ఈవిషయమై పయనీగ సత్రిక యలగడి నెండువలయునే గాని మన కే ప్రసక్తియు లేదు. విషయమున్నట్టిని సాతముగ న్యాయమునకే పరిశీలింపి, లోపము లున్న యెడల వాటిని సవరింపవలసినదని మాత్రము మనము కోరియున్నాము. బ్రహ్మరూప.

శ్రీకృష్ణ బాధించుచు కొనివెళ్ళినవలనండి శ్రీకృష్ణులను సార
వోలుటకును ముద్దించుటకాక సాను బెంకరించుటకును పు
నశ్చరియలను ఎవ్వరైన సమర్థులగు జేయగలయును. పదమిటి
దేశాత్మ ప్రజాప్రభుత్వములవారికి ప్రాప్తి చెదకుండ మనము
నడచుకొనుట సిద్ధమైయున్నది. ఇది మన విద్యుత్తగర్వము
వల్లమాన స్థితి కాక విచారముగనగుచున్నది. చరిత్రనమువారి కా
గ్యములను పరిచింపటకును వారికి తోడ్పడుటకును తార్కిక
ప్రతిక ప్రతినిధుల సభను సాంస్కృతికాదులు నెలకొల్పిరి.
గానివారి ప్రతినిధులు ప్ర ప్రముగ ప్రభుత్వాధికారమును
స్వీకరించుచుండిరి. తాత్కాలికపు దోరతనమువారిన్నడు
కుండగని యిట్టి పురుషుల పెద్దడిమైనది గాన ఇతరుల బాధ్య
తలేని అధికారము, అధికారములేని బాధ్యతలను దేశమందు
జూచుచుండిరి. వీనివలన పురిటలు యుద్ధక్రమయలను పటి
మను గోల్పోయిరి. అవశానభాగ్యులు సకలవర్ణల దేశము
విడిచిపెట్టుచున్నది. అంతరించి అనంతర గ నున్నది. దేశము
దెలకలు దినను అగాధక పు చిన్నము పొడగటచున్నది.

ఈ లోపుగ మన మిక్కిలు మనకై ఆతురతతో పోయి మన యొగక్షేమము నరచుచున్నాము. శత్రువు లన్ననో మన దౌర్భాగ్యపు ఫలితి జూచి కేలిజేయుచు విషమ స్వభావములతోను, కాఠిన్యముతోను మనల నాదరించుచున్నారు. మన కష్టములజూచి జర్మలు ఆనందించుచుండిరి. తదుపరి మనతో ప్రత్యేక సంధి జేసుకొనుదని మనలను హ్యూనత గావించుచున్నారు. కాని రషియా దేశపు ప్రభుత్వము ఇప్పుడు క్రొత్తగ నిర్మితమయినది. ప్రజలను చాల నమ్మియున్నది. గాన దొరతనము వారి నరించుట కా కష్టముల నన్నిటిని మీరు తిరస్కరించి వారికి తోడ్పడి సాయము చేయవలెను. రాజ్యాక్రమణమును రక్షునమనకై వ్యయమును కోరకుండ సంధిచేసుకొనుదని చెప్పవలెను. పూర్వపు ప్రభుత్వము వారి ఆజ్ఞాగ్రహణచే శత్రువుల పాలైన దేశములకు ముక్తికలుగ జేయకుండగను సంధిచేసుకొనెను యిట్టి ప్రాయము మానవ స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్య పరులగు రషియను ప్రభుత్వమువారి కెన్నడు కలుగలేదు. అట్టియిట్టి గ్రామ మెన్నడును వారు అంగీకరించు వారుకారు. దేశముయొక్కయు వైస్యముయొక్కయు తేమ మరయుటయే వారి ముఖ్యోద్దేశము. ప్రస్తుతమందు జర్మనుల స్వాధీనమందుండి జర్మనులు దండయాత్రలచే భూరవిపత్తుల పాలగుచున్న ప్రజలకు శత్రువులనుండి దాస్యవిముక్తిగావించి వారికెట్టి ఆరదులు లేకుండగ జేయుటకు క్రొత్త ప్రభుత్వము వారు కంకణము గట్టుకొనియున్నారు. రణరంగమందు యుద్ధపు వస్తుదీక్షకుండుటచే జర్మను మంత్రిగారు సంధికై క్రొత్త యిట్టి ప్రాయముల వెల్లుబుచ్చు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇవన్నియు ప్రత్యేక సంధికై చేయు యోచనలు, యత్నములు ఇక సాగ నేరవు.

విదేశాంగ మంత్రిగారి ప్రసంగము.

క్రొత్త దేశాంగమంత్రి పెరశ్చెంకోగారు ప్రస్తావన తేమన నిలులనుడిచిరి. ఆగ్రేస్తు. లోరేనులోనున్న ప్రజల తేమము మనకు మరుపు రాజాలదు. వారి సంగతి మన మనసుల నాకర్షించియున్నది. వారు తమ స్థితిగతులను బాగుజేసుకొనవలయును. దౌర్జన్యమును అన్యాయమును మన్నుమెన్నడును సహించజాలము మనవజాలము. దౌర్జన్యముచే అసహ్యము కలుగును. స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్య పరాయణత్వముతో గూడ కొన్ని రషియనులతో ఇట్టి విషయములు వచింపవు. యితరులు గూడ వీనిని ఆశ్రయింప గూడదని వారు కోరెదరు. మిత్రమండలిలోని ప్రజా ప్రభుత్వములవారి పట్ల తమకు గల దాస్యతను రషియనులు మరచలేదు, వారికోరకు లాము జేయవలసిన భర్త్యులను గూడ గుర్తెరింగి యుండిరి. ప్రాణముల నర్పించి మిత్రమండలివారితో కలుగజేసికొనిన గాఢ స్నేహ బంధములను పరివర్తనమందున్న రషియనులు బలహీనముగ జేసుకొనగూడదు.

ఇటలీ

ఇటలీవారు స్థానములు విస్తరించుట

లండను, మే 21:— ఇటలీ యందున్న ఆధికారిలు ప్రకటించిరి. మాంటి డెంటూకు పడమటనున్న పాసు బియోను శత్రువులు గొప్ప వైస్యములతో భయంకరముగ ముట్టడించిరి. కాని గొప్ప నష్టములతో వారిని వెనుకకు తరిమి చేసితిమి. పుకాన్సో, ఫెయిటు కొండలమధ్య స్వాక్రమా ర్కో వీటవాలు ప్రదేశములకు త్రైముఖమున శత్రువులయొద్దములను వ్యర్థము జేసితిమి. పల్లియావో, బిల్టోవోలమధ్యనున్న సెంక కొండను మావకము జేసుకొంటిమి. దోడిసుదగ్గర నున్న మా స్థానమును విస్తరింప జేసితిమి. వందల కొలది శత్రువులను బంధించితిమి.

(౧)

ఉరిశేక్ష.

ఆమ్మటరుడం, మే 21:—ఆస్ట్రియా ప్రధానమంత్రి కేలిలు గ్యూరుకుగారిని చంపిన ఆర్డరు అనువానికి ఉరిశేక్ష విధించిరి.

శత్రురాష్ట్రమున భిన్నాభిప్రాయము.

లండన్, మే 20:—ఆంగ్లపరామదేశముల ముట్టడి జర్మనిదేశమున కలవరకారణమయ్యెను. ముట్టడి మూలమున జర్మనులకు 120,000 వైస్యములు కలిగెను. ఈవ్యయమును దొరతనమువారు కప్పి పుచ్చజాలకపోయిరి. యుద్ధకార్యగమనిక యందు కెయిజరు, హిందెనుబగ్గగార్ల భిన్నాభిప్రాయములు యున్నారు. అని స్పష్టమనండి ఎస్పింజి టెలిగ్రాముకంపెని చేరిసు విలేతునకు తెలియవచ్చినది.

ట్రీస్టి బ్యాంకులు

లండను, మే 21:— ట్రీస్టిలోని బ్యాంకులన్నియు మూయబడినవి. విలువగల వస్తువుల నన్నిటిని దొరతనము వారి కార్యాలయములు, వర్తక సంఘములు వియన్నాకు పంపుచున్నవని బ్యాంకుయందుండి తెలియ దిలొలిగారు తెలియ వచ్చినది.

హిందూదేశ సరిహద్దు ప్రాంతములో; దోపిడీలు
స్థితి, మే 22:— మహానూరులలో కొన్ని తరగతుల వారికిను దోపిడీ జేయుచున్నారు. మా వైస్యములనేక సాయలు వారల నెదిరించుచున్నవి. ఖాజా రాధారిమాగ్గమున గాచియున్న మహానూరుల గుంపును దండించు నిమిత్త 10-వ తేదీని సర్వకాయినండి కొంత వైస్యము బోయినది. అవేక గంటలకాలము పోటు జరిగినప్పటికీ, మహానూరులకు చాల నష్టము గలిగించి మా వైస్యములు మరలి వచ్చినవి. 16-వ తేదీ మొక చిన్న వైస్యము వైలీ కాలేనుండి న్యూవేరి మాగ్గమున బోవుచుండగా నామాగ్గమును మహానూరులు గట్టిగా పట్టుకొనినటుల తెలియవచ్చెను. దారజల్ బన్నాప్రాంతముల వైస్యములు భద్రత చేయబడినవి. ఇంక నవి మహానూరుల తొందరల నణచిచేయ గలవు.

ఉడుకొలారు పట్టణమున కశలీరూరములోనున్న ఒక గ్రామాధికారి యింటిలో, 8 గురు భోజనముచేసినట్లును, వారందఱి కామరునాడు వాంతులు పట్టుకొనినవనియు, సాయంకాలము వారిలో నలుగురు మరణించినవనియు, ఆరోజునే వారియింటిలో వల్లగొనిపోయిన ఇద్దరు స్నేహితులకు గూడ అట్లే యయ్యెననియు దగ్గరనుండు పోలీసుస్టేషనునకు రిపోర్టు వచ్చెను. పోలీసువారు, వై దోవ్యోగులును వచటికి పోయి వంటసానుగని పరీక్షించిరి. దురుద్దేశమేదియు గనపడలేనందున సరకులను భాగ్య కడగలేదని ఆధిప్రాయమియ్యబడినది.

వైజాము మహారాజు గారు హైదరాబాదునకు ఉన్న నియా విశ్వవిద్యాలయమును పేరిటనొక ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింప ననుజ్ఞాపొసగెను.

హైదరాబాదు గోదాము బిల్ ఖంజరిజీ గారు గూ 50,000 లను హైదరాబాదు యుద్ధములముగా నిచ్చెను.

నెల్లూరు నందలి దొరతనమువారి హిందూ బాలికా పాఠశాలయొక్క ప్రధానోపాధ్యాయురాలు నానావాకన్య గారు తమపనికి రాజీనామానిచ్చిరి. డిప్రేజరు కన్యగారు క్రొత్తగావారి స్థానమున నియమింప బడిరి.

మంగళూరునందలి నిమ్మకాయద్దరణ సంఘమువారి ప్రయత్నములభివృద్ధి అందుచున్నది. దొరతనమువారు ఈసంవత్సరపు పాఠశాలా పోషకాధ్యము రూ 1,179 లను సంఘమువారి కొసగిరి. ఉడిపిలో పంచములు నివాసముగ నుండు టకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. నివాసస్థలమును చెన్నపుర నివాసి డాక్టరు బి. రాఘవేంద్ర రావుగారు వారికొసగిరి.

ఒక విలేఖరుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—కంజీవరము నందు గరుడోత్సవము జూను 1-వ తేదీనుండి 10 దినముల వ్యవధి జరుగును. హిందూదేశమునందలి యనేక భాగముల నుండి వేసవేలు తీగ యాత్రకులు వచ్చెదరు. గనుక సంఘ సేవా సమాజమువారికిని, ప్రధమచిత్త సహాయ సంఘముల వారికిని, స్వదేశి స్వపరిపాలన బోధకులకును, దేశసంరక్ష బలమున జనులను జేర్చు కొని వారికిని, మధ్యపాన నిరసన సంఘమువారికిని, ఇంక లోకోపకార పాఠశాలములగు నితర సంఘము లన్నిటికిని సంఘసేవ జేయుటకిదియ యదన స్థానికసంఘము లాయాసంఘముల వారికి సాధ్యమగునంత సహాయమును జేసెదరు.

భూపాలులీగముగారు తమ రాజ్యములో మధ్యపానముచేయు తురకల నందఱిని బట్టుకొని కిత్తింపవలయునని కాసింపెను. రాణీగారు హిందువుల నెడ నేల నీయోగ్యమైన యుత్తరువును జేయలేదో తెలియకున్నది. స్వదేశసంస్థానాధిపతుల కిట్టి యుదాహరణ మాచరణీయము. ఎక్కువ ప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

బర్మా కార్మికదళమునందు 1000 మంది బిన్నులు జేరిరి. ఇంకొక 1,000 మందిని పెయింగంగ కమిషనరు గొలిచి. ఎస్. గారు తయారుజేసి సంస్థితుగ నుంచిరి. మొత్తము సంపూర్ణమైన 2000 కార్మికదళము రణరంగమున తేగుటకు సిద్ధముగ నున్నది.

సతారాలోనున్న కరంధికారు, నాగలాలోనున్న మాధవరావుపాది, నాసిక్లోనున్న ఆత్మట్టుగారు స్వరాజ్యసమితిలో చేరి చెరియొక రు100ల నిచ్చిరి. యావత్తనసభ్యులైరి. గొ. ఉపాసిగారు నాసిక్కు వ్యాయవాది పతంకర్ గారు గూడ నవట సభ్యులుగ చేరిరి.

ప్రాఫసరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

రాజమండ్రి	18-5-17	21-5-17	4	దినములు.
పెంటపాడు				
తణుకు				
ఆస్తిలి				
ఆకుపేడు				
భీమవరం				
నరసాపురం				

వాతావరణ స్థితి

1917 సం॥ మే 23-వ తేది బుధవారము.

ప్రదేశములు.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.				
		అధిక ఉష్ణోగ్రత	అల్ప ఉష్ణోగ్రత	కడచిన 24 గంటలలో వర్షము.	సగటు ఉష్ణోగ్రత	సగటు వర్షము

గోపాలపురము	29.789	90.9	80.8	...	1.86	2.11
వాల్తేరు	29.766	90.4	78.7	...	2.54	2.62
కాకినాడ	29.789	94.5	77.0	0.06	10.28	1.36
బందరు	29.789	97.8	79.2	...	3.58	1.45
గుంటూరు	...	101.2	80.2	...	2.99	1.43
నెల్లూరు	29.767	101.9	80.2	...	0.81	0.90
మద్రాసు	29.767	98.2	80.4	...	0.44	1.38
కడప	29.771	96.0	80.2	...	0.38	1.21
నాగపట్టణము	29.790	95.8	79.1	...	0.40	2.14
కొలంబూ	29.840	90.3	82.0	...	7.81	18.88
తిరువనంతపురము	29.848	89.0	76.7	...	0.90	9.51
కొచ్చిక్	29.852	88.2	77.7	0.02	4.28	1.70
కల్లికోట	29.847	88.8	79.1	...	0.82	8.45
మంగళూరు	29.857	91.0	79.4	...	0.05	4.34
బొంబాయి	29.872	90.2	79.8	...	0.24	0.10
హైదరాబాదు	29.805	98.9	75.6	...	3.78	1.54
అనంతపురము	...	103.0	78.2	0.06	3.80	1.79
బర్హి	29.808	103.3	78.2	...	1.86	2.18
కర్నూలు	29.840	102.9	79.0	0.08	1.59	1.35
కడప	29.783	106.1	84.8	...	2.29	1.59
తెంగుళూరు	29.806	93.8	70.9	...	3.84	4.19
కొడైకనాలు	22.788	70.1	54.5	...	4.91	8.78
ఉదకమండలము	23.021	70.3	48.8	...	2.06	8.77
కోయంబత్తూరు	29.830	94.3	73.2	...	0.82	3.48
నెల్లూరు	29.760	102.2	81.0	...	1.59	3.28
సేలము	29.809	99.0	75.1	0.17	0.85	5.97
తిరువనాపల్లి	29.800	97.3	77.8	...	1.95	4.15
పుదుకోట	29.812	101.2	79.4	...	0.90	3.07
మధుర	29.796	97.2	76.8	...	3.04	4.55
తిరువత్తూరి	0.08	2.19	4.14

దత్తమండలములందును దక్కనునందును వాయుభారము కొంచెము హెచ్చినది. ఇతర ప్రదేశములందు కొద్దిపాటి మాన్యులు కనపడినవి. బంగాళాఖాతమునకు ఉత్తరకొనను మట్టుకుతప్ప ఇతర ప్రదేశములందు వాయువు చాల మెల్లగా వీచుచున్నది. వాయువువీచు దిశలయందు కర్ణాటకమున కొన్ని భేదములు గలవు. మధ్యమెట్ల మంతటను కొంచెము ఎత్తువయైనది. కాని తూర్పుతీరమునందును, హైదరాబాదునందును, ఇంకను సాధారణస్థితికంటె తగ్గియేయున్నది. కర్ణాటకము మైసూరు, దత్తమండలములందు పగటియష్టము ఎక్కువగ నేగలదు. కడపయందు 106 (ఫా) డిగ్రీల యష్టముగలదు. హైదరాబాదునందును ఉత్తర సర్కారులందును, రాత్రియష్టము సాధారణస్థితికంటె తగ్గియేయున్నది. ఇతర ప్రదేశములందు సాధారణముగా నున్నది. వాయువునం దాగ్నిక చాల తక్కువగా నున్నది. రాజధానియందు కొన్ని ప్రదేశములందు కొద్దిగా మేఘముగలదు. దత్తమండలములో కొంచెము వర్షించినది. కన్నులు ప్రాంతమున పాతక అంగుళము వ్యయము కుంపెను.

ఆర్. ఎల్. జోన్నా, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్రులలో వైద్యవిద్యావ్యాపకము.

చెన్నై పురి రాష్ట్రమున గల యితరజనులతో సరిపోల్చి చూచినయెడల, ఆంధ్రులు వైద్యవిద్యావిషయమున మిగుల వెనుకబడియున్నారని నవనకు తెలియుచున్నది. వైద్యవిద్యకు వలయు బుద్ధికుశలత ఆంధ్రులకులేకపోలేదుగాని వైద్యవిద్యా భివృద్ధికి తగిన సౌకర్యములు ఆంధ్రదేశమున లేకపోవుటయే యిట్టి స్థితికి కారణము. విశాఖపట్టణమునందలి వైద్యపాఠశాలను చూచినయెడల ఈ విషయము యెల్లవారికిని తెలియకపోదు. ఈ పాఠశాలయందలి విద్యార్థులు రాష్ట్రములోని తక్కినవారి కేవిషయమునను వీనిపోక కీర్తిరక్షముగ పరీక్షల యందు కృతార్థులగుచుండిరి. “ప్రభుత్వమునాటి విద్యావేతనముల నవేక్షింపక, స్వయంకృషి నలిపిన విద్యార్థుల నేమిట దరఖాస్తులు సంపింపన వారిని పాఠశాలలో చేర్చుకొనుట కక కాలము లేకపోయిన”దని యీ పాఠశాల ఘాటించుచుండెను గారు సర్దును గనరలుగారికి 28, జూలై 1915 గలయు పంపిన కార్యనివేదికములో వ్రాసియున్నారు. వీనిని బట్టి చూడగ, ఆంధ్రులు తమకుగలిగిన సదుపాయములలోనే సాధ్యమైనంత లాభమును పొందయత్నింపుచున్నారని తేలగలదు. ఆంధ్రులు విద్యాసంపాదనకై మిగులనాత్రముతో పనిచేయుచున్నను, దొరతనమువారు ఈ పరిస్థితులను గమనింపక, వారికి తగిన ప్రోత్సాహ మియ్యకున్నారు. చెన్నై పురి రాష్ట్రము లోని వైద్యపాఠశాలలు 1915-16 సంవత్సరమున చేసినపని చూచినయెడల ఆంధ్రులలో విద్యావ్యాపకమునకు కలయు సౌకర్యములు మిగుల నసంతృప్తికరముగ నున్నవని తెలియకపోదు. కాని ఆంధ్రులకు విశాఖపట్టణమునను, ద్రవిడులకు తంజావూరు నద్దను, పడమటి దేశస్థులకు కల్కికోటలోను, చెన్నై నగరవాసులకు రాయపురములోను ఒక్కొక్క వైద్యపాఠశాల ఏర్పరుపబడినది. కావున, ఆంధ్రులు ఈవిషయమై యాందోళనముచేయుట యవసరమని కొందరు చెప్పవచ్చును. కాని చెన్నై పురి రాష్ట్రమున గల వారిలో ఆంధ్ర విద్యార్థులసంఖ్యను విశాఖపట్టణము పాఠశాలలో గలవనకులను పోలిచినయెడల ఆంధ్ర వైద్యవిద్యార్థులకు, గల కష్టములు తెలియకపోవు. 1915-16 సంవత్సరమున విశాఖపట్టణ వైద్య పాఠశాలలో 96గురు విద్యార్థులకు మాత్రమే కనకు లేర్పడియున్నవి; తంజావూరు పాఠశాలలో 113గురు విద్యార్థులకును, రాయపురములో 225 మందికిని వసతులున్నవి. విశాఖపట్టణ పాఠశాలయందు 87వ విద్యార్థులు ఆంధ్రులును, 6రు మైసూరువారును, 8రు ఆరకులును నున్నారు. తంజావూరుపాఠశాలలో 117 మంది ఆరకులూను, ఇద్దరు ఆంధ్రులును వరుస వుచుండిరి. రాయపురము పాఠశాలలోనున్న మొత్తము 225 మంది విద్యార్థులలోను, 11 గురు మాత్రమే ఆంధ్రులున్నారు. వీరిలో 82 మంది స్వనేకసంస్థానముల నుండియు, 21 మంది మైసూరు సంస్థానము నుండియు వచ్చిన విద్యార్థులు కలరు. కాని, మైసూరు, తిరువాన్కూరు, కొచ్చిను సంస్థానములవారు కొలదికాలముననే ఆయాదేశములలో వైద్యపాఠశాలల నిర్మించుటకు నిశ్చయించి నటులు వెలియుచున్నది. గాన రాయపురము పాఠశాలలోని 225 వసతులును గూడ ద్రవిడ విద్యార్థులకే యియ్యబడవచ్చును. ఇప్పుడున్న సదుపాయములలో గూడ ద్రవిడవిద్యార్థులకు నెక్కువ వసతుల నేర్పరచి, రాయపురము పాఠశాలలో ముప్పదిమందికి నెక్కువకు వలయు సదుపాయముల నేర్పరచి, చునసంఖ్యను బట్టి చూడగ 330 మంది ద్రవిడ వైద్యవిద్యార్థులకు 110 మంది ఆంధ్రవిద్యార్థులు మాత్రమే కానవచ్చుచున్నారు. ఇట్టి భేదములు స్పష్టముగ గానవచ్చుచున్నను ఆంధ్రవిద్యార్థులకు దగిన సదుపాయములను గూర్చి దొరతనమువారి కుద్యమిచ్చిన కార్యనివేదికములో నేమియుం జెప్పియుండలేదు. ఇంతేకాక స్త్రీలకొరకు ప్రత్యేకముగ నొకవైద్యపాఠశాలను మధురాపట్టణమున నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచుండిరి. ఈవిధముగ ఆంధ్రులకు సౌకర్యములనుగూర్చి విషయమై యలక్ష్యభావముతో ప్రభుత్వమువారు వర్తించుట సంబంధముగ లేదు. అయినను, తంజావూరులోను, విశాఖపట్టణములోను, గల పాఠశాలలలో నెక్కువకు వసతుల నేర్పరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు యత్నింపుచున్నారని యనేకులు చెప్పుచున్నారు. కానిపదిమంది విద్యార్థులకు యెక్కువకు పాఠశాలలో చేర్చుకొనుట వలన లాభములేదు. ప్రతి వత్సరమున 50 మంది క్రొవైద్యార్థులకు వసతులేర్పరచి ఆంధ్ర మండలములలో తగినస్థలమున నొక కొక వైద్యపాఠశాలను స్థాపించినగాని ఆంధ్రదేశమునకు లాభము

కలుగదు. ఈ క్రొవైద్యపాఠశాలను కడపలో నిర్మించినయెడల దత్తమండలముల వారి విద్యాభివృద్ధికి మిగుల దోడ్పడును. ఇదివరకు ఆంధ్రుల ఆశయములు నిర్వృత్యముగ జూడబడినవి. ఇక వానియెడల వట్టి నిర్వృత్యమును ప్రభుత్వమువారు చూపకుండునట్లు చునము యత్నింపవలెను—ఆంధ్రా ఆదోష్ కేటు పత్రిక.

(౧) ఎనిమిదవ ఆంధ్రమునిశ్చిత మహాసభ

1917 సంవత్సరము జూలై నెల 1, 2 దులలో నెల్లూరు లోని మూలప్పేట రిజియేషన్ క్లబ్బులో నిర్మించబడిన సభా మండపములో ఎనిమిదవ ఆంధ్రమునిశ్చిత మహాసభ సమావేశమగును. స్త్రీ విద్యాభివృద్ధిముగల నారీమణు లందఱు సభకు విచ్చేయఁ బ్రార్థితులు. భోజనవసతు లేర్పాటు చేయఁబడును. మూలప్పేటలో శ్రీ నేణుగోపాలస్వామివారి సమీపమున బస లేర్పాటు గావింపఁబడినది. రాబోవువారు ముందుగా ఆధ్యక్షురాలికి తమ రాకను తెలియఁజేయవలెను. శ్రీమతి కాశీనాథుని రామాబాయమ్మగారి రధ్యక్షత వహింప నంగీకరించిరి.

కోయంబత్తూరు మండల సభ.

కోయంబత్తూరు పురనాయకులలో పన్నిదతాహ్వనింపగా కోయంబత్తూరు వాస్తవ్యులందఱును మొన్నటి దినమున విక్టోరియాపబ్లిక్ మందిరమున సమావేశమైరినియు, సంబంధము ముదలియారుగాను సభాధిపత్యమును వహించిరినియు, అనేక మంది బ్రాహ్మణులును, బ్రాహ్మణేతరులును సభకు విచ్చేసిరినియు ఈ జిల్లా మండలసభ విషయమున నిగిరకు జరిగిన చర్చ సక్రమముగాలేదని అందుచే సెక్రటరీయము చేయబడినదినియు, ఈ సభవారు వలస దేశముల కొనగనట్టి స్వపరిపాలనమునే క్రమక్రమమున హిందూదేశమున కొనగవలయు ననియు, ప్రజానియోజక సంఘము లన్నిటి యందును అన్ని జాతుల ప్రతినిధు లుండవలయు ననియు తీర్మానించిరినియు, ఆధ్యక్షుల నెన్నుకొనిన సభ యే మియు క్రమముగా నుండలేదనియు, బీసెంటుగారి యధ్యక్షత యూరులో ననేకమంది కిష్టములేదని ఆ సభలో తీర్మానింపబడెననియు, కోయంబత్తూరు మండలసభ పురవాసులందఱి యొక మత్యమువలన జరుగవలయుననియు, ఆసభయందు నిశ్చయింపబడెననియు నొకవిశేషము మదరాసు ప్రెమ్మ పత్రికకు వచ్చియుచున్నాడు.

Latest Telegrams.

[Reuter.]
UNCORRECTED.

LONDON, May 22.
Rio-De-Janeiro. The President has proposed to the Parliament that the decree announcing Brazil's neutrality in the war between Germany and the United States be revoked. It is expected that this will be followed by Brazil's entering the war on the side of the Allies.
NEW YORK.—Brazilian Congress has accepted the President's recommendation that the neutrality be revoked.
General Haig this afternoon says:—We carried out successful raids northeast of Epehy and north of Arrminters. German Artillery was active during the night east of Bullecourt south of Arrar Cambrai road and west of Lens. We destroyed large ammunition dump northeast of Qulant. Explosion was felt at great distances in our rear.
This afternoon's French communique says. The enemy attacks on our positions we captured yesterday north of Mont Cornillet Casque and Teton were everywhere repulsed with loss. We took thousand unawounded prisoners and may 20th including twenty-eight officers. There was a been violent artillery struggle on Vaulers plateau.
Italian official communique says. We repulsed violent raids at Cavento pass Pluberge bridge and in giunella valley and heavily drove back attacks on Mount Bassalto and Yugna and also local attacks in Posina valley on Asiago plateau and Caruia Repleakd enemy attempts east of Gorizia failed to drive us out of hill South of Grazigna.
An Italian airship bombed enemy Rearlines at Vogrisca.

(ASSOCIATED PRESS).

CALCUTTA, May 23
Mr. G. E. Somes, Deputy Commissioner of Tezapore in Assam, is engaged in hearing a case in which Messrs. H. O. Jennings and A. C. Brett, Manager and Sub-Manager respectively of the Majlingher Tea Estate were charged with assaulting and wrongfully confining a cooly belonging to that garden. The complainant being examined said that he lived on Government land and had his own cultivation. He alleged that on the 5th May last he with his wife went to the garden office to take leave for the cultivation of his land. Leave was refused and after an altercation he was assaulted and wrongfully detained by the two accused. After examining several witnesses for prosecution the Magistrate framed charges against the accused under Sections 323 and 342 Indian Penal Code and adjourned the case.

War Loan and Religion.

BOMBAY, May 22.
Bearing of the war upon religion and upon Freemasonry is the subject of an interesting foreword by the Hon'ble Mr. Justice Beaman, Grand Master of all Scottish Freemasonry in India, in the new Indian Masonic Year Book. The war, he says must cause Freemasons much heart searching, for the key note of Freemasonry is brotherhood. The novel and convincing exhibition of impotence of formulaary morality to restrain, much less to annul the impetus of elemental passions should warn us to examine the contents of all religions and ethical professions with scrupulous care. Universals of religion and morality satisfying though they may be to loftiest emotional moods, must inevitably invite exceptions if not actual contradictions when need rises for action in any given situation. War strikes at the heart of every great religion as fatally and relentlessly as at ethical foundations of Freemasonry. Yet no one supposes that the essence of religion will not survive the War, and be as fertile as it ever has been, in generating and fostering truth and maintaining at their height all dominant values.

BOMBAY, May 22.
The "TIMES OF INDIA" says:—Recent public utterances to make the Defence Force a success would have been better appreciated if they were not accompanied by constant talk of possibilities and grievances and humiliating conditions, especially because these grievances found on analysis to rest on no more substantial basis than disappointment that the Act is not of a wholly different character from that which it has assumed. Objection to the stipulation that a man must prove that he is fitted for a Commission can only be put forward by persons wholly ignorant of the first principles of military service. The paper believes that frequent expressions of discontent with the Defence Force Act would come to an end if more thought was given to the cause which the Indian Volunteers are invited to serve and less to considerations of social status, personal comfort and short cuts to a Commission. It can no longer be maintained that Indians are prohibited from being trained to the use of arms.

PUNJAB.
Lahore Conspiracy Case.
An Absconding Accused Arrested.

LAHORE, May 22.
On Monday at the Central Jail Lahore, before a Special Tribunal composed of Mr. Wilberforce and Rai Bahadur Lala Sham Das, One Jawand Singh alias Lachman Singh alias Jawant Singh, an absconding accused in the first Lahore conspiracy case was placed on trial on charges under various sections of the Indian Penal Code. The accused not having engaged a counsel the Government have retained Mr. Mahomed Selim as counsel for defence. It was alleged that the accused on arrival in India from Canada on 13th October 1914 conspired with others against the Government and took part in various revolutionary acts in the Punjab. Among the acts with which the accused was charged personally were a dacoity at Sahnewal on the 23rd January 1915 when Kushi Ram was murdered, dacoities at Mansuran and elsewhere on 27th January 1915 and other dates, a dacoity at Chhaba on 2nd February 1915, when Beli Ram was murdered, abetment of murder of Chanda Singh, Zaidar, at Nangal Kalan on 25th April 1915 a conspiracy at Kapurthala on 5th June 1915, a conspiracy to attack a military guard at the Walla canal railway bridge on 12th June 1915 when Naik Chhattar and Sapoy Paul Singh of the 42nd Deoli Regiment were murdered and abetment of murder of Gulab and Malang on the same date. The accused was arrested on 28th March 1917 at Kalewal village in the district of Hoshiapur. In his address Mr. Petman, Government Advocate, said that the complainant showed what share the accused had in the general conspiracy which had been started in America and Canada. The accused came from Canada to India with a party of conspirators with the object of starting a revolution. The accused was not by any means a leader of the gang. He was a worker, but a most reckless and dangerous man. He had individually been concerned in more murders than any other of the party. Amritsar was his head-quarters. His party even seduced students at Ludhiana one of whom (the son of a soldier who had been in France) had turned approver. Mr. Petman then went into the details of various crimes alleged to have been committed by the accused afterwards, certain formal evidence was taken.

UNITED PROVINCES.
Indian Defence Force.
DISAPPOINTING RESPONSE.
Press Comments.

"Indian Daily Telegraph."
LUCKNOW, May 22.
The "Indian Daily Telegraph" says:—While the Government is undoubtedly right in pointing out the disappointing response made by Indians for service in the Defence Force it would have been highly creditable to Indians had they come in the numbers expected. If voluntary principle had been applied to Europeans the result might, judging from the work put in by the Exemption Tribunals, have been equally unsatisfactory. The scheme for a novel one and must be given a fair chance to reach fruition.

The "Tribune".
Commenting on the Government of India resolution on the Defence Force the "Tribune" writes:—Let only the people of India be trusted they will do anything desired for the glory of Empire and defence of the country. It is essential that the feeling of trust should pervade the minds and hearts of the average intelligent youths of India.

The "Punjabee".
The "Punjabee" says: Even if they thought it necessary to issue a resolution it ought to have been very differently worded and in no case should it have been issued if the Government had no important far reaching or statesmanlike announcement to make. We have made no secret of our strong and earnest desire that the Defence Force scheme with all its limitations should be a huge success and because this is our desire we deeply regret that the Government should have issued such a resolution at such a time. More than this we will not say.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

Britain's War Aims—Lord Cecil's Statement

Towards Irish Settlement—Mr. Lloyd George's Speech

SPAIN ABOUT TO JUMP IN

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

The Irish Problem.

Ireland to Choose Her Own Constitution.
Premier Outlines Convention Proposal.

LONDON, May 21.

In the House of Commons to-day Mr. Lloyd George made a statement on the Irish question. He said that there was one thing common to the failure of attempts at an Irish Settlement namely that the proposals emanated from a British Government. The Cabinet therefore had decided to invite Irishmen themselves to put forward their proposals. Hitherto, Great Britain had undertaken all construction and Ireland all criticism. Once Irishmen were confronted with the problem they would give due weight to the obstacles and difficulties. The Government proposed that Ireland should try her own hand at framing an instrument of Government. The experiment had succeeded in Canada, Australia and South Africa, and he could not help thinking that what had been accomplished in those countries was achievable in Ireland.

Mr. Lloyd George added:—Of course no analogy of this kind is complete but still it is sufficiently complete to demonstrate that equally refractory problems yield to goodwill and commonsense. In Canada and South Africa you had the conflict of races and in at least one of them bitter conflict of creeds. In South Africa the banners of struggling races had only quite recently been steeped in the blood of their sons, yet goodwill and commonsense triumphed there. Mr. Lloyd George especially emphasised the necessity of the Convention being thoroughly representative. He said—It must be a convention merely of political parties, though they must be all represented followers of Mr. Redmond, and of Mr. O'Brien, Ulster Unionists, Southern Unionists; and I hope Sinn Féiners also. But in the main the Government's view is that the Convention ought to consist of representatives of the local governing bodies, churches, trade-unions, commercial interests and educational interests, in fact a real representation of Irish life thought and activity in all their leading aspects.

Mr. Lloyd George continued:—As far as possible we shall invite delegates to be chosen by bodies whom they represent. Where this is impossible, (and I quite understand that there may be cases where it will be desirable to have Irish interests represented which may not be chosen by any of the categories to which I have referred) other means will be taken to secure that every element of Irish opinion is present.

The Premier asked:—Would it be too much to hope that Irishmen, of all creeds and parties, might get together in convention for the purpose of drafting a constitution for their country, which should secure a just balance of all opposing interests and finally compose the unhappy discord which had so long distracted Ireland and impeded its harmonious development and now were a source of weakness to the people of these isles during one of the greatest trials they have passed through? After pledging Government to give legislative effect to any substantial agreement Mr. Lloyd George added, "Perhaps I ought to safeguard the Treasury because Irishmen might become unanimous when it was a question of making a demand on the Imperial exchequer (laughter). He was unable to imagine Great Britain acting in a niggardly fashion, but the Treasury must have a word to say. He could only promise on behalf of the Government that should the Convention happily come to agreement they would not forget that restitution and reparation should begin at home.

The Government therefore proposed to summon immediately, on behalf of the Crown, a Convention of Irishmen in Ireland to submit to the British Government and Parliament a constitution for the Government of Ireland within the Empire. The Convention must be representative of all classes and interests in Ireland, including Sinn Féiners. It must be really representative of Irish life and activities in all their forms. It was suggested that the Chairman should be nominated by the Crown and that the terms of reference should be those contained in his letter to Mr. Redmond. The parties who entered into the Convention would be pledged to no conclusion, but each man would be pledged to do his best as an Irishman, patriot and man of honour to settle the controversy. If a substantial agreement was reached as to the character and scope of the constitution to be framed for the future Government of Ireland within the Empire, the Imperial Government would accept all the responsibility for taking the necessary steps to give legislative effect thereto. He urged that the Convention should sit in secret and said that invitations would be issued shortly.

Mr. Lloyd George said that the Government felt that a settlement would materially help towards the successful conclusion of the war. Evidence had accumulated from many quarters regarding the importance from the point of view of the war of getting this controversy settled. Mr. Hughes had never ceased to urge this consideration. Irishmen had a passionate love of liberty and we wanted them to be ranged on the side of the Allies and not to be torn by conflicting emotions. We should need all our strength to win a triumph worthy of the sacrifices we had made and the Empire could not afford to have this unsecured sore that sapped her vigour. He appealed to their patriotic spirit to help in healing. (Cheers)

With reference to the proposal that the Convention should sit with closed doors, he said this was necessary if the Convention were to have a reasonable chance of success. American states formed their constitution with closed doors, so did Canada and South Africa. He hoped there would be no publication, authorised or unauthorised, of proceedings until the conclusion was reached. Nothing would be more fatal than unauthorised paragraphs suggesting that one person or another was taking a certain line which was a betrayal of one interest or another. This would create a poisonous atmosphere deadly to success. There would be a good deal of consideration and discussion with reference to the basis of representation and the bodies who should nominate, but there would be no undue delay. He hoped they would be able to come to a definite decision in a very short time. Invitations would then be issued. He entreated the House to believe that nothing but pressing war consideration would have induced them to take up the settlement of so thorny a problem in the middle of the prosecution of this great war, but, when they were engaged in a life-and-death struggle, they did not want a ranking, festering quarrel on their hands that irritated, distracted, and weakened them from the point of view of the war. It was important to get the controversy settled in order to win the goodwill and co-operation of the Irish race throughout the world.

Mr. Lloyd George concluded that the entire strength of Britain and the wholehearted support of Ireland as well were essential to victory. Therefore, he appealed to Irishmen of all faiths and political opinions and especially to the patriotic spirit of Ulster.

Mr. Redmond Accepts Proposal.

Mr. Redmond, who followed Mr. Lloyd George, remarked that three successive Governments had made four unsuccessful attempts to reach a settlement, but the present proposal was entirely novel. Ireland was being asked herself to draft a constitution for her country and he was sure that every section of Irishmen would be glad to participate in the Convention. The latter must be not only free but representative of all sections, country councils, corporations, trade councils, churches, the teaching profession, Irish Peers and various political parties. Mr. Redmond continued that he was ready to agree to a limited representation of the Irish party and equally large representation of the Ulster party and the generous representation of Sinn Féiners. He approved the proposal to have a small nominated element and also the proposal that the Crown should nominate the Chairman who, he hoped, would be a man of great and distinguished judgment, proved experience, and undoubted impartiality. He had a sure hope that the result of the Convention would be a blessing for Ireland and the Empire and he wholeheartedly hoped that the Convention would be animated by a true spirit of conciliation among all Irishmen.

Ulster Leader's Views.

Sir John Lansdale speaking for the Ulster party said that the whole proposal would be submitted to the people of Ulster with a recommendation that they should consider it carefully. Ulster people would be guided by the same patriotic motives as had always guided them. Although he could not feel sanguine that the Convention would accomplish the purpose designed, he and his colleagues would not take the responsibility of closing the door upon the experiment.

Mr. William O' Brien's Warning.

Mr. William O' Brien, while welcoming the proposal, warned the Government that there would be great difficulties to overcome in the election of the Convention.

Mr. Lloyd George Replies.

Mr. Lloyd George explained that the Redmondites, Brienites Ulster Unionists, Southern Unionists, and Sinn Féiners would all be represented in the Convention. So far as possible the delegates would be chosen by the body whom they represented, but where that was impossible, and there might be cases where it would be desirable to have Irish representatives who might not be chosen by any of the categories mentioned and other means would be taken to secure that other elements of Irish opinion were represented.

Views of Lords Curzon and Lansdowne.

In the House of Lords, Lord Curzon made a statement on similar lines to that of Mr. Lloyd George. Lord Curzon said that it would be a national misfortune if any one of the Irish parties held itself aloof from the proposed convention and grave responsibility would rest on the leaders who elected to abstain.

Lord Lansdowne accepted the proposed Convention and said that one fact seemed to dominate the situation. We had travelled so far along the road to Home Rule that it was now felt that it was impossible to turn abruptly backwards. The Convention might do immense good. He could not see what harm it could do.

If a solution of the question was not forthcoming it would be shown that the fault was not the Government's but that of the Irish themselves.

The Irish Settlement.

Mr. Asquith declared that we had already proceeded a considerable distance towards a settlement and pointed out that there was no dissent from the Government's proposal on the contrary a large part of Irish Nation

heartily embraced it. Sir E. Carson said he had found no reason to modify the opinion on which he had always held that the best solution of the Irish Government was to manufacture a union. He did not know whether Ulster Unionists would accept the Government's invitation but he emphasised that threats would not have the slightest effect. Whatever decision Ulster Unionists took and he hoped it would be a wise one he would be with them to the end. He had not the least intention of deserting them. He valued his honour more than anything he could owe to the Government. He urged that if the Convention met, delegates should attend without any set proposals. Mr. Davelin welcomed the proposal for a Convention and trusted that all sections in the country would contribute towards the bringing about of a substantial agreement. After further speeches on the subject it was dropped. Speeches created a favourable impression in the lobby. The nationalists greatly appreciated Sir E. Carson's attitude and were confident that a representative Convention would be formed.

The British War Aims.

Speech delivered by Lord Robert Cecil in the House of Commons yesterday (see May 17) is regarded both here and in Allied countries as important pronouncement regarding British war aims. A debate arose on Mr. Snowden's motion welcoming the repudiation by new Russian Government of "all proposals for imperialistic conquest and aggrandisement" and calling for similar British declaration. Lord Cecil replying said, that much had been heard of phrase "No annexations" which, he proceeded to examine point by point. He took the case of German-American colonies. We did not of course, he said, attack those colonies in order to rescue the native from misgovernment but having rescued, were we, he asked, to hand them over back? The House warmly cheered when he declared that he should regard with horror, the idea of returning the native to Government which had perpetrated such cruelties. Then what about Poland? Were they not all agreed that it was desirable to establish independent Poland? And what about Alsace Lorraine? Surely it was not suggested that Germany having taken the two provinces from France, should not restore these provinces? (Cheers). Then there was "Italia Irredenta". Were Government to commit themselves to the proposition that they would not restore to Italy provinces populated by Italians? The speaker here momentarily turned to another phrase "No peace with Hohenzollerns." He agreed that there was a great deal in it and it was very attractive to the ordinary British mind but he thought it too attractive to be quite prudent as a definition of national policy. A cry of "No indemnity," had also been heard. Should there be no indemnity to Belgium, then what about Serbia and Northern Provinces of France? Were we, continued Lord Cecil speaking with rising emotion, to rule out definitely all reparation for destruction of peaceful merchantmen by submarines? He declared emphatically that he was not prepared to do that.

"Annexations."

Mr. Asquith followed Lord Cecil with an impressive speech. In the first place he explained that phrase "No annexation" appearing in some of the Russian declarations which had perhaps through imperfection of international vocabulary, been imperfectly apprehended. He did not believe it was used in a different sense by the Russian leaders and rulers from a sense to which we were prepared to subscribe. There were, however, four different senses in which the word "annexation" might be properly employed. In the first, place there might be annexation and there would be annexation, if this war was to result in a durable and honourable peace which consisted in emancipation of enthralled and oppressed population from the despotism under which they had hitherto laboured. (cheers) That was not only legitimate purpose for which we drew the sword in war which would either not be accomplished or accomplished inadequate unless annexations in that sense of emancipation were thoroughly carried out by Allies. (cheers) He was perfectly sure that the members of the new Russian Executive would not protest against annexation needed for that purpose secondly there was the case of union or artificially separated nationalities. Take the case of Trentino. Annexation in that case was required to satisfy the dictates of conscience of civilised world. (cheers). Thirdly annexation might be needed for transference of sovereignty or territory for purpose of retaining the strategic positions which were shown to be necessary not for aggression but for selection and defence against future attack. Then there was the fourth case namely annexation meaning conquest for the sake of expansion of territory and of political and economic aggrandisement. He believed there was no man in that House or this country and he was certain there was no power among the Allies prepared either to practise or justify annexation in that sense. (cheers) When the ground had been thus explored and ambiguities removed was there really any practical difference between us and our friends of democracy of Russia regarding the general lines on which peace should be considered. He did not believe there was. [Hear, Hear].

Famous Airman's Last Fight.

Story from the Front.

ALLAHABAD, May 22.

LONDON, May 21st:—A correspondent at the front sends the latest news obtainable of the missing Captain Ball, the famous airman. On the evening of the 7th instant he was out with another machine. They attacked a party of four Germans. The other pilot, after felling one of the enemy, had his wrist broken, and had the control lever damaged and was obliged to return to the British lines leaving Captain Ball with three enemies. Nothing is known of what happened to Captain Ball. He had tackled two enemies on the 5th May, and had driven both to the ground where they lay huddled in wrecks. The following day he dived among four and sent one crashing down the others fled. The total of his victims is not known precisely. He certainly accounted for 41 and it is not doubt that he has achieved the most wonderful victories ever won in the air.—("Pioneer" 22.5.17)

TELEGRAMS.

NEARING THE END.

Viscount Escher's Views on the War.

The Decisive Battles.

ALLAHABAD, May 22.
LONDON, May 21st.—Viscount Escher has written to the Lord Provost of Glasgow:—"We have been unable to leave France more than a year. But our home-coming is not far off, thanks to Sir Douglas Haig's tenacity and high gifts of command, thanks to his magnificent troops, thanks to the new spirit Mr. Lloyd George which has breathed into the conduct of the war in France as well as in England, the end is approaching. Nothing is more indicative of the failure of Germany's high hopes than the attempt of the ruling classes to make their peace with the people before the day of vengeance". Viscount Escher mentions having seen a letter written by a Polish officer in Berlin which stated that the abdication by the Emperor of the Imperial Crown was mentioned at a recent meeting of the Sovereigns of Germany and Austria and that in Government circles and in public the reconstruction of an elective federal empire is openly discussed as the alternative to a German Republic, which would be more difficult to realise. Lord Escher concludes:—"Here the spirit of the people rises daily. That the battles of the Somme and Arras are the decisive battle of the war, no one in France doubts".

RUSSIA.

Weighty Statement by Premier.

LONDON, May 22.
PETROGRAD. The Premier, Prince Lvoff, has made a weighty statement to Press men. He dwelt on the necessity for reinvigorating the fighting capacity of the Army so as to enable the offensive to expel the enemy from invaded territories and actively to support the Allies. He ardently insisted on Russia's duty to observe her alliances with the Western democracies.

Prince Lvoff showed how serious the situation had been and explained that the Socialists parties had created the Council of Workmen's and Soldiers' Delegates with the idea of controlling the work of the Government and also of supporting the latter. The Delegates, however, gradually assumed administrative powers and the Provisional Government saw itself faced with orders not given by itself. The situation thus arose which might be described as responsibility without authority and authority without responsibility. The fighting capacity of the Army was thus weakened to an alarming extent and the question of food supplies was bringing the country to the edge of an abyss, while symptoms of anarchy were everywhere evident. Prince Lvoff continued:—"Meanwhile our Allies watched us with evident anxiety and our enemies eyed us with malicious joy and cruelty, justifying us by alluding to the possibility of a separate peace. However, the Government is now reorganised and strong and in the confidence of the nation. Therefore, it expects that all its acts will be fully approved and executed. In speaking of peace without annexations and indemnities, the Government does not mean that Free Russia will consent to leave under the yoke of German militarism territories abandoned owing to the criminal negligence of the old "regime" of the rulers of the country and the Army, nor can it remain indifferent to those at present suffering the horror of Germanic invasion and under the heel of the conqueror. The existing armistice at the front, which enables the German Chancellor to formulate the idea of a separate peace, must cease."

Statement by Foreign Minister.

M. Kerenschenko, the new Minister for Foreign Affairs, also made a statement in the course of which he said that the hope of the people of Alsace and Lorraine for a better future was still alive, and they had the right to look forward to the realisation of their ideal. Outrage and injustice, he said, are never forgotten and violence begets hatred. Liberated Russia wishes this neither for herself nor for others. Russia is also conscious of the ties which bind her to the allied democracies and the duty these ties impose on her.

Revolutionary Russia cannot and should not weaken these ties, which have been sealed by her blood.

Treaties of Old Regime.

LONDON, May 22.
PETROGRAD.—In the course of his statement to the press, Mr. Kerenschenko showed the dangers of complying with the demands for immediate publication of treaties of the old regime. He said that the Russian democracy must understand that the publication of treaties would mean rupture with the allies and beginning of a separate peace which the Russian people repudiated because it understood that the international peace alone could guarantee justice to the peoples. Facts of the Russian revolution and intervention of the United States must increase the mutual confidence of the Allies but to reach the understanding with the Allies based on Russia's declaration of April 5th, Russia must prove that she was loyally fulfilling her engagements by re-creating her military power. It was ridiculous to speak of annexationist plans of the Allies as menacing just peace when Russia, Belgium, France, Serbia, and Rumania were partially occupied by the enemy. He mentioned that France was justified in aspiring to recover Alsace-Lorraine.

A Patriotic Demonstration.

LONDON, May 24.
PETROGRAD.—M. Kerensky's speeches about discipline and utterances of other Ministers are welcomed as indicating suppression of anarchists. There was a patriotic demonstration on Sunday at which representatives of the Black Sea Fleet and Government. Serbian Minister declared that if Russia and Serbians as he would shoot himself. There was a shout from the thousands present repudiating Russia's backsliding.

ITALY.

Italian Positions Extended.

LONDON, May 22.
Italian official communique says:—Dense masses of enemy vigorously assaulted Passubio, westward of Monte Dente but were driven back with severe losses. We repelled attacks on the northern slopes of San Marco between Mounts Vucognacco and Fanti. We captured a hill between Palliova and Britovo and extended our positions on the Vodice. We have taken some hundreds of prisoners.

HOLLAND.

To Protect British Interests.

Neutral Ships Requisitioned.

LONDON, May 22.
AMSTERDAM. Newspapers state that Great Britain is requisitioning three Dutch vessels in British ports, besides other neutral ships in which much British capital is invested, on the ground that it is impossible to protect the British interests involved so long as vessels sail unarmed under a neutral flag.

AMERICA.

New Foundland's War Services.

Forces to be Maintained.

LONDON, May 22.
ST. JOHNS (NEWFOUNDLAND).—Sir E. P. Morris has returned from the Imperial Conference. He has announced his intention to confer with leader of the Opposition respecting the measures to maintain the strength of the naval reserve and the Newfoundland Regiment until the end of the war.

BRITISH FRONT.

British Hold on Hindenburg Line.

ITS EXTENT DEFINED.

All New Positions Held.

LONDON, May 22.
F. M. Sir Douglas Haig to-night says:—Our new positions on the Hindenburg Line northwest of Bullecourt have been secured to-day with little interference by the enemy. The severity of the German losses in the recent fighting in this area is confirmed. Excepting the sector two thousand yards in length immediately westward of Bullecourt, we hold the whole Hindenburg Line from a point one mile eastward of Bullecourt to Arras. A number of successful aerial bombing raids were made yesterday and our aeroplanes actively co-operated with the infantry in attacking the enemy front line trenches with machine-guns. Seven German aeroplanes were brought down, eight driven down, and one shot down from the ground, four of our machines are missing.

British Capture Frenches.

Artillery Mows Down Enemy.

LONDON, May 22.
F. M. Sir Douglas Haig this afternoon says:—The operations between Bullecourt and Fontaine-lez-Croisilles were successfully continued last night. We captured a support trench yesterday evening after fierce hand-to-hand fighting and heavily beat off counter-attacks, our massed artillery engaging the enemy in the open. A large number of enemy dead were found and one hundred and fifty prisoners taken. Two German divisions have been engaged in this neighbourhood since yesterday morning. We made a successful raid near Loos and drove off raiders southwest of Arras.

FRENCH FRONT.

Brilliant French Success.

Important Gains in Champagne.

LONDON, May 22.
This afternoon's French communique says:—The artillery duel continued at night south of the Chemin des Dames in the region northwest of Braye-en-Laonnois and on the Cerny-Hurtebise front. A German attack on Froimont farm was broken before it reached our lines. We carried out yesterday evening in two sectors of Moronvilliers and Massiff, fairly important operations which were brilliantly successful. We carried several lines of trenches on the northern slopes of Mont Cornillet on the one side and the Casque and the Tenon on the other. We hold all important observation posts in this region. Our fire turned back German counter-attacks with huge losses. We took eight hundred prisoners and found the enemy dugouts piled up with the dead.

An Enemy Bombardment.

LONDON, May 22.
Last night's French communique said:—In Champagne the enemy violently bombarded the positions we captured yesterday in the region South of Moronvilliers.

French Aerial Activity.

LONDON, May 22.
French bombarding aeroplanes during the night of the 19th instant dropped 2,200 kilogrammes of explosives on railway stations and bivouacs in the region of Epoye and Bettreville.

RUSSIAN FRONT.

Turkish Division Forced Back.

LONDON, May 22.
A wireless Russian official communique says:—We repelled repeated Turkish attacks west of Ardasi and compelled the Turkish cavalry approaching a height south of Banch to retire.

Turkish Forces Repulsed.

LONDON, May 22.
A Wireless Russian official communique says:—We repulsed a combined force of Turks and Kurds northward of Bitli.

WAR AT SEA.

A Naval Encounter.

French Boats Drive Off Raiders.

LONDON, May 22.
A French naval communique says:—On the morning of the 20th instant, a patrol of four French torpedo-boats encountered a flotilla of German destroyers making for Dunkirk. After a short engagement, the enemy retired at high speed to his base. A French torpedo-boat was damaged.

NEUTRALS.

Ruthlessness Resented.

INDIGNANT DEMANDS FROM NEUTRALS.

Cautious Reply to Norway.

LONDON, May 22.
Continued submarine attacks are further embittering Germany's relations with the remaining European neutrals. There is intense indignation in Sweden at the sinking of three large foodships. The Government has protested and the newspapers are demanding stronger measures.

Spain has demanded from Germany an indemnity for the "Patrios" and also insisted that Spanish ships shall not be torpedoed without warning in the safe zone and has announced that it will break off commercial relations pending a reply.

Norway inquired of Germany regarding the fate of the crews of the four torpedoed Norwegian ships. Germany cautiously replied that she had no information.

Indian Telegrams.

[FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.]

[BY WIRE.]

SIMLA.

Indian Frontier Raids.

Punishing the Mahsuds.

SIMLA, May 22.
Raids on the part of a certain sections of Mahsuds continue and our troops have been in conflict with them on several occasions. On the 10th instant, a force of regulars and militia moved out from Sarwakai to cut off the retreat of a Mahsud gang on the Khuzna Pass route. After fighting several hours, our troops returned to Sarwakai having inflicted considerable loss on the Mahsuds. On the 16th a small column moving from Nile Kich to Gwaleri Pass found the Pass strongly held by the Mahsuds and the picket was rushed by a large body of the enemy. The garrisons on the Darajat and Bannu borders being strengthened deal with the activities of the Mahsuds.

CALCUTTA.

The Indian War Loan.

CALCUTTA, May 22.

Applications in the War Loan now amount to Rs. 21,65,02,300, exclusive of Rs. 93,55,425 subscribed through the Post Office section of the loan up to 16th May and Rs. 1,19,44,290 invested in Post Office cash certificates up to 30th April. Details are as under:—

	Rs.
Bombay	7,65,48,700
Bengal	6,63,17,600
The Punjab	1,73,13,300
The United Provinces	1,70,66,800
Madras	1,14,55,600
Minor Administrations	1,11,61,500
Burma	91,12,300
Central Provinces	39,92,600
Bihar and Orissa	28,73,600
Assam	6,60,300

BOMBAY.

Governor General of Portuguese India Resigns.

BOMBAY, May 22.

News of the resignation of His Excellency Senhor Couceiro da Costa, Governor-General of Portuguese India, and of his approaching departure for Portugal is received with widespread regret amongst the inhabitants of Portuguese India. His Excellency long ago completed his term of office which was extended. He has been anxious to retire from India in view of his ill health and it was only in deference to the wishes of his political chief and personal friend ex-premier Senhor Almada that he consented to continue in office till the end of the war if his health permitted it. On the fall of St. Almeida's cabinet, Couceiro da Costa tendered his resignation to the new ministry. The new cabinet was as unwilling as the old one to lose his service. His Excellency renewed by wire last week his request to be relieved of his office so as to enable him to leave India as early as possible. A telegram has now been received from the Minister of Colonies accepting his resignation and expressing at the same time highest appreciation of his services. Senhor Couceiro da Costa has rendered valuable services to Portuguese India whose people yet expected a great deal of good from him during the extended term of his administration, at a time when the decree of administrative and fiscal autonomy is about to be put into execution.

BRIEF TELEGRAM.

The Hon'ble Mr. Henry Sharp of the United Provinces will officiate as Secretary, Education Department, vice. Sir Edward MacLagon proceeding on three months leave in July.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రమహా సభ

I

ఆంధ్రమహాసభ కొడుకు ఏర్పడిన విచ్చి కేవలము కేవలము ఎం. శివకామయ్య బి.ఎ.ఎల్.టి గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు. రాబోవు ఆంధ్రమహాసభకు కావలసిన విచ్చి కేవలము (వాలంటియర్లు) విషయమై ఈ నెల తేది ౧౪ ఆంధ్ర ప్రతినిధుల దొక ప్రకటన ప్రచురింపబడినది. అందువలన విచ్చి కేవలములగు జేర నుత్సాహముగలవారి యొద్దనుండి మా కనేక ఉత్తరములు వచ్చినవి. అయిన ఇటీవల ప్రచురింపబడిన ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు ప్రకారము విద్యార్థులను సేవకు లగు తీసికొనుటకు వీలులేనందున మిక్కిలి చింతిల్లుచున్నాము. మహాసభ కార్యములకు ఏలాటి అభ్యంతరము కలుగకుండుటకై విద్యార్థుల విన్నపము లిట్లు నిరాకరింపవలసివచ్చినది. వారివారి పాఠశాలలయొక్కయు కళాశాలల యొక్కయు అధిపతుల యనుమతిలేక వారిని విచ్చి కేవలములలో చేర్చుకొనుట ఉచితముకాదు. కాబట్టి మేము ప్రత్యేకముగా వారిని సేవకర్తలలో చేర్చుకొననట్లు తెలియజేసినవారు తప్ప మిగిలినవారు తమ దరఖాస్తులను అంగీకరింపలేదని ప్రకటించుచున్నాము. ఇట్లు చేయుట ఆశాభంగము కలుగవలసి వచ్చుట మిక్కిలి సంతాపకరము. ఇందు విషయమై తెలియవలసిన వివరములన్నియు నిదినకే పత్రికాముఖమున తెలియజేయుచున్నాము. ఇతర పట్టణములనుండి వచ్చువారు 25 తేది తర్వాత వారెప్పుడు వచ్చునది మాపేర వ్రాయుదురని కోరుచున్నాము. అందరును 31 తేది ఉదయము ఇక్కడ తప్పక హాజరుకావలెను.

II

అయినదా యాంధ్రమహా సభ సుమారు ౧౦ దినములలో జరుగును. కడచిన నాలుగు సభల సందర్భమునను ప్రతి నిధుల నెన్నుకొనుటయందు గాని విషయవిచారణసంఘము నెన్నుకొనుటయందు గాని క్లిష్టమగు నియమము తెవ్వియు విధింపబడి యుండలేదు. ఒకటిగాని రెండుగాని రూపాయలు చెల్లించిన వారందరు ప్రతినిధులుగా చేర్చుకొనబడుచుండిరి. ప్రతిజిల్లానుండియు సభకు ప్రతినిధులుగా వచ్చినవారు తమ జిల్లాపక్షమున తమకు తోచిన కొందరిని విషయవిచారణసంఘకు నియోగించుచుండెడి వారు. దీని కొక పద్ధతిగాని నియమము గాని లేదు. ఘండు సంవత్సరమునకు మనకు ప్రత్యేక కార్యము సర్దుబాటురావచ్చును. గనుక, అప్పుడు ఆంధ్రమహా సభ తెలుగు జేతమునకు రాష్ట్రీయసభగా మారుచో కార్యముపద్ధతి ననుసరించి కొన్ని నియమములు కావలసియే యుండును. కాని చేపుజరుగు సభలోనే కార్యక్రమము సులభముగను, జయప్రదముగను చేసికొనుటకుగాను ప్రత్యేకము ఈ సభకు మాత్రము వర్తించునట్లు కొన్ని నియమముల నేర్పాటు చేసి కొన దగునని సన్మాన సంఘ సభ్యులలో కొంత మంది యభిప్రాయము. ప్రతినిధుల నంగీకరింపబడుచు నియమము తెవ్వియు అవసరము కాదని, సన్మానసంఘమువారు తలంచుచున్నారు. అనగా రి రూపాయలు చెల్లించు వారందరును ప్రతినిధులుగ రావచ్చును. కాని విషయవిచారణసంఘము నందు జనబాహుళ్యమువలన చర్చలు సెరిగి కాలవ్యయము గుగాన జిల్లావారు తమ ప్రతినిధులుగ కొందరిని నిర్ణయించి పంపుట సన్మానసంఘమువారి నుతము. కా యిట్టిపద్ధతినొక దాని నేర్పరుచుటకు మహాసభకు మాత్రమే యధికారము కలదు. ఈవిషయము గూర్చి మహాసభయందు విషయవిచారణసంఘ మేర్పరుచుటకు ముందే ఒకతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టవలయునని కొంతమంది సంకల్పము. అనగా ప్రతిజిల్లా ప్రతినిధులను తమలో 5 లేక 6 మందిని విషయవిచారణసంఘున భర్తలుగా నెన్నుకొనవలెననియు, అధ్యక్షుడుగూడ కొందరిని నేర్పరపవలెననియు, ఈవిషయము ఈసభకేవలమతనయనియు ఒక తీర్మానమును మహాసభయందు ప్రవేశపెట్టుటకు ఇంటి ప్రముఖులు కొందరు తలంచుచున్నారు. ఈతీర్మానము మహాసభయందంగీకారమును బడయునేని విషయవిచారణసంఘ మాపద్ధతులనుదానే ఏర్పాటు కావలయును. ఇది అతిప్రాముఖ్యమగు విషయముగాన కేపు సభకు వచ్చు ప్రతినిధులందఱు ముందుగా యోచింప బ్రార్థితులు.

జేవులపల్లి స్వామిశాస్త్రి.

సత్యలింగం నాయకరుగారి ధర్మములు

III

అయ్యో, కాకినాడలో, కొన్ని ధర్మముల నేర్పరుచుచు, సత్యలింగ నాయకరుగారు వ్రాసిన ఉయిలును ఆంధ్రప్రతినిధిలో ప్రచురించియే యున్నారు. ఒక సత్రమును, ఒక దేవాలయమును ఒక పాఠశాలను కట్టుటకు ఒకలక్ష రూపాయల కంటే ఎక్కువ ఖర్చు చేయవలయును, తక్కిన యేడు లక్షల మీదవచ్చు ఆదాయములో నుండి నాలుగువేలరూపాయలను పడేతములకు పంపబడు విద్యార్థుల ఖర్చులకును, మిగిలినది సదరు సత్రము, దేవాలయము, పాఠశాలలకు, కవిధి చేతిపనులకును, పరిశ్రమలకు నేర్పుటకును ఖర్చు పెట్టవలయునని వ్రాసెనున్నారు. కాని, వీనిలో దేనికెంతెంత ఖర్చు పెట్టవలసినది ఆయన మనణ శాసనములో వ్రాయక పోవుట వలన కాకినాడ నుబుగొట్టలో దావా దాఖలై విచారణలో నున్నది. ఈ ధర్మములకు కొద్దువారివలన న్యాయమైన స్త్రీయు నేర్పాటు చేయించుకొనుట, ఆ కేసులోని పోలీస్ గాక కాకినాడ పుర వాస్తవ్యులకే గాక, ఆంధ్ర దేశస్థులందరికిని విధియే యున్నది. కాకినాడ నుబుజ్జి గారు, తగిన స్త్రీయును, వివిధప్రాంతముల వారు బహిరంగ సభలలో చర్చింపవచ్చు ననియు, వాస్తావ్యులకు ఆయన చూపుట తటస్థపడవచ్చును; కనుక, వానిలో చర్చ వలదనియు, ఉత్తరువు చేసిరి. వీరు ముం బియ్యబోవు తీర్పు కక్షి వారుల స్వలాభమున కుపయోగించ నపుడు తమయెదుట నిత్యమువచ్చు కేసులలోని సత్యాసత్యములను, పాట్ల, పాక్షుల, న్యాయాధిపతుల గుణగుణములను చర్చించరాదనే న్యాయ సూత్రము (Comments subjudice) ఇట్టి కేసులలో వర్తించదని నాయభిప్రాయము. అయినను, వారి ఆజ్ఞను తిరస్కరింపించి, ఆంధ్రదేశములో నన్ని సభలకు నాయక మణి యనదగు ఆంధ్ర మహాసభ సభలో ఈ క్రింది తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టబోవుచున్నాను. నేను వైన చెప్పిన వ్యాఖ్యలలో, నడుముగా ప్రవేశించిన ఒకపార్టీతరపున స్థిరమైనయింపబడికి, నాస్వాభిప్రాయమును వెల్లడించుచు, ఈక్రింది తీర్మానమును, చర్చించవలయు నని ఆంధ్రమహాసభ సభాపక్ష నాధ్యక్షులకును, సెక్రటరీలకును నోటీసు ఇచ్చినాను.

తీర్మానము.

సత్యలింగం నాయకరుగారు, తమ ఉయిలులో స్పష్టముగా పారిశ్రామికవిద్యాబోధనకు ప్రాముఖ్యమునిచ్చెను. ఎంతసార్లును దీనికి మిగుల్య వలెను గనుకను, ఆయనయొద్దే శ్వప్రకారమే (1) కట్టడముల కీయబడిన లక్షరూపాయలలో దేవాలయమునకు పదివేలరూపాయలును, సత్రమునకు ఇరు పదివేలరూపాయలును పోగా మిగిలిన డెబ్బది వేలును పాఠశాలలకును, హాస్టెల్సుకును, నేరు చేరు పరిశ్రమలకు నేరుచేరు కట్టడములకును, ఈ కట్టడములను మంచిస్థితిలో నుంచుటకును, క్రమక్రమముగా, అవసరమునబట్టి ఖర్చుచేయవలసినది. (2) తక్కిన యేడు లక్షలమీద వచ్చునట్టిగానుండి, యెట్లా వినిమెంటు ఖర్చులు లాభిస్తున్న మొదలైనవి తీసివేసి, విదేశములకు పంపబడు విద్యార్థుల ఖర్చులకు, సంవత్సరము 1 టికి నాలుగువేల రూపాయలు, పోగా, మిగిలినట్టి మొత్తములోనుండి దేవాలయములో నిత్య నైవేద్యాని ఆరాధనలకును, ఉత్సవములకును, అచ్చులు, మేలగాండ్లు నొఖర్చుతీతములకును, సంవత్సరము 1 టికి ఒక నేయ రూపాయలును సత్రములో అన్న వాసమునకు నాలుగు ఆరువేల రూపాయలును మిగిలిన ఆదాయము పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయుల జీతములకును, పారిశ్రామిక పాఠశాలలో పాఠ్యార్థుల జీతములకును, కావలసిన సామగ్రిలకును, పని మట్టకును ఖర్చు పెట్టవలసియుండునని యీసభవారి యభిప్రాయము.

వల్లూరి సూర్యనారాయణ రావు.

క్విదైను అమృతమువలన వచ్చిన సామ్యునందలి నానేక నేల రూపాయలను ఘండుపురము నీలిలు పక్షను ఆక్కిను హెడ్డు గురుస్తాదినేక చంద్రనేను అను నాం దపహించి నట్లు తెలియ వచ్చినది. ఈ ఉద్యోగమునుండి తప్పింపబడిన. వ్యవహారము వివరముం దున్నది.

జూను నెల 15-వ తేదీనైని యధ్యక్షులునునకు చందాలు గ్రహింపబడెను. ఆ తేదీ యనంతరమున చందాల నియ్య గోరు వారు పత్రములో లిఖింపబడిన ధనము నిచ్చినయెడల వారి వారి చందా లంగీకరింప బడునని ఇండియా గౌరవనమువారు ప్రచురించిరి.

మాధవాచార్యుడు, ఆయనతమ్ములు.

పదునాలక శతాబ్దమున నిర్మిత మాధవాచార్యులుకలరు. వీరిలో నొకరు భారద్వాజగోత్రులు. ఇతడు శ్రీమతిమా యానుల కుమారుడు; నిద్యాత్మి, భారతీయలవారి శిష్యుడు. రెండవవారు అంగీరస గోత్రజులు. ఇతడు క్రియాశక్తివారి శిష్యుడు. ఇద్దరును విజయనగర రాజులవద్ద మంత్రులనియు, మొదటి మాధవాచార్యుడే విద్యారణ్యుడని యును రావుల మాదరు ఆర్. నరసింహాచార్యులు ఎస్. ఏ. గారు వ్రాసిరి. భారద్వాజగోత్రజుడగు మాధవాచార్యుడు మంత్రులనియు, అతడే పరాశరాధ్యక్షునియనున గ్రంథమును వ్రాసెననియు నొకభాగము. ఈ గ్రంథమునకు గద్యలో "బుక్కరాజుతో రాజ్యభాగమును వహించు మాధవాచార్యుడని" యుండుట చే యొక భవిష్యనితేలుచున్నది. ఈమాధవాచార్యుని తమ్ముడగు శాయన యనంతరు తన అన్నగారు "ఇంద్రునకు బృహస్పతివలెను, భగ్యరాజునకు భామ్యునివలెను, నామునకు కవిభూషణవలెను, ముక్తాశాసన మంత్రునివలెను "పురషాధ్య నుధానిధి" యను గ్రంథమునందు మొదట చెప్పి యున్నాడు. అందుచే భగద్వాజగోత్రజుడగు మాధవాచార్యుడు మంత్రులయై న్నున్నారనియున్నది. ఈమాధవాచార్యుడే ప్రపంచవిషయములను విడిచి లయవాత విద్యారణ్యుడని నామము నొందెనని యొక ప్రతీతికలదు. కొందరు అంగీరసగోత్రజులగు మాధవాచార్యుడే విద్యారణ్యుడని చెప్పుచున్నారు. కాని అంగీరసగోత్రజుడగు శ్రీ. వె. 1891 సంవత్సరమున చనిపోయెను. విద్యారణ్యుని మరణము శ్రీ. వె. 1898వత్సరమున సంభవించెను. ఇంకను, శ్వేతకేసరియను స్థాపించుటకు బుక్కరాజు విద్యారణ్యుని శృంగేరికి పిలిపించెననియు, ఈ మతమును ధూమల యిచ్చుటకు అంగీరసగోత్రజుడగు మాధవాచార్యుని నియమించెననియు చిత్రఫలకములపై యున్నది. కనుక అంగీరసగోత్రజుడగు మాధవాచార్యుడు విద్యారణ్యుడు కానేరడు. కావున భగద్వాజగోత్రజుడగు మాధవాచార్యుడే విద్యారణ్యుడు.

అద్భుతనివారిణి.

126

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తున బలహీను, ఆయాసము, శుక్లస్వప్నము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమాస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును కలిగించును. అనేక నేలనుండి ఇందువలన బాగుపడినవారు; నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షించుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

నవినము! నవినము!!

పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు

ఆప్టో దిట్ బహర్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆపూర్వ వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సాగాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేను. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయై వైనగాని 2-3 చుక్కలు నిడిచినంతట ఒక నందన నియు మధ్యలోనుంటే యంతే సుఖగుయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవింతురు. ఇతర వాసనలు యేవేని యుండినా యీ ఆప్టో దిట్ బహర్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుము. నెల 1/2 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0. 8-0 } వి. పి. చార్జీ
, 1 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0.12-0 } రూ. 0.4-0
,, 1/2 అవున్నబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ. నెం 155, జమ్నాచుపేస్ బీచ్, బొంబాయి. మద్రాసు యేజంటు:- మెహతా పురషోత్తం మూర్తి, వై నాబజారు రోడ్, మదరాసు.

పింగళ సంవత్సరాదినంచిత

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐదో బాహారసంక్రామ సంక్రామచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, శైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాసుకమ్ములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశికపటములును మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితము కలవునం జేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్న వలయునారు
 పెంట్ నే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
 ఆంధ్రదేశపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
 " అధ్యసంవత్సర " " 0-12-0
 ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర, తేక దినపత్రిక కి మాడముల చందాదారులకు " " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపొడి.

మోహినీ తైలము.

చిట్టి 1-కి 0-4-0

చిట్టి 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

సీతారామాంజనేయ సంవాదము.

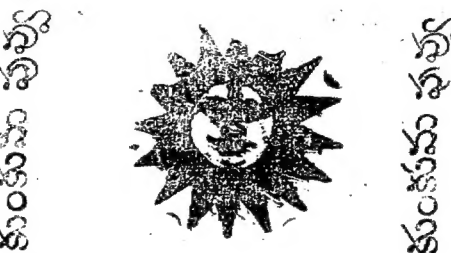
టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ ఇతిహాస సహితము.

తెనుగు ఇది ముక్కుకియే వేదాంత గ్రంథముని వాడును. పీఠిక సరియైన టీకాతాత్పర్యములను బ్రహ్మశ్రీ చింతామణివర్మల నారాయణ శాస్త్రిలవారిచేతను శ్రీమాన్ తల్ దేవరాజ సుధీ గారిచేతను వ్రాయించి చక్కని అక్షరములతో మేల్చిన కాగితములపై మా ఆనందముద్రాలయమున అచ్చువైచిత్ర్య ప్రకటించినారము. మేలయిన క్యాలికో బైండు చేయబడియున్నది. వెల 2-8-0.

శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి కీర్తనలు. రాగతాళములతో చేర్చబడియున్నవి. శ్రీ వెంకటాద్రి స్వాముల వారి చరిత్రముకూడ చేర్చబడియున్నది. కాళికో బైండు 0-8-0. తపాలా ఖర్చులుప్రత్యేకం.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో, ఆనంద ముద్రాలయము, మదరాసు (285)

కుంకుమ పువ్వు

వృద్ధులును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావర్ణదోరకును. కొనువారు సూర్యమార్కున గమనింపుడు. కరస్పాడెన్ను మొదలగునా ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని. (58) 21. హమ్మంపేథి, బొంబాయి.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషుబాయిలరు కామ్రోజిష"ను యువయోగింపవలయును. దాని నుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్లొక్క చక్కని మెరుగు లిచ్చును; ఇతమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభముగాను పనిచేయును. ఈ కామ్రోజిష యువయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు పనిచేయుట ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యువయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యెజుట్లకే వ్రాయవలయును.

గౌరవులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలవెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

(పై కామ్రోజిష గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింపగోరుచున్నాము)

నీలమేఘుడు, అను సుప్రసిద్ధితము.

తిరుమల తాశ్వర్యగ్రహము.

784

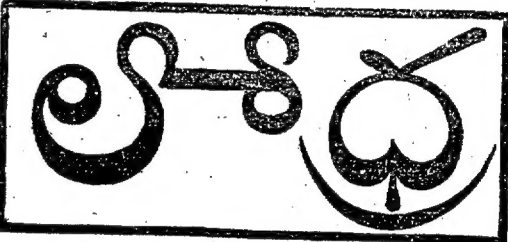
ఈ రెండు గ్రంథములు తెనుగున అచ్చువేచుబడి యున్నవి. మొదటిది జ్ఞానమును కల్పించు అద్విరాది మార్గమును తెలియజేయుచున్నది. రెండవది ఆశ్చర్య ఉజ్జీవింప ఆచార్య శిష్యక్రమమును తెలియజేయుచున్నది. మొదటిదాని వెల ఆ. 0-8-0; రెండవదాని వెల ఆ. 0-10-0. తపాలాచార్జి వేరు పరకాలన్ డి కో, నెం. 20 కృష్ణగుంటవీధి మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆశ్చర్యమును శాశ్వతముగా భుజింపఁజూచుట స్వాభావికమైన తొన్ని నిధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆశ్చర్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరశాఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇవాముగా నీయుబడును పోస్టు చార్జి యు మేమే భరించుట నెలయు. పెంట్ నే వ్రాయుడు 212 వైద్యశాస్త్ర ముద్రాణింగు గోవిందజీ, ఆంధ్రపత్రికా పోస్టుబాక్సు 166, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి. దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైజా చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0.8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

గర్భాశయ నోగనివారిణి:— శ్రీలకు గలుగు ఋతుకుల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలబాద్ది గాను, తక్కువగానుపోవుట, తునుమనోగము, సంతాపీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మ వ్యాధులను తుదిర్చును. పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేనా వ్రణములు, సుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును. పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0
 కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 166 9, బందరువీధి, మదరాసు.
 బ్రాంచి:— సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది తులము 1-కి ...	80-0-0
గోరోజనము, మంచిది " ...	7-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులము 1-కి ...	2-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి రూ ...	0-10-0
పచ్చకర్పూరం " ...	2-0-0
చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-6-0
బాలామృతము సీసా 1-కి ...	0-12-0

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.